

Ons reisverslag.

Wanakkam naar India.

16 - 01 - 2004

15 - 02 - 2004.

Jan.

Marlene.

Rosette.

Rudy.

Erna.

Father Jos.

PROGRAMMA INDIA-REIS 2004

Zaventem	16 januari	vlucht naar Frankfurt om 10.55u - aankomst 12.00u
Frankfurt	16 januari	vlucht naar Mumbai om 14.00u
Mumbai	17 januari	aankomst om 06.15u
verblijf + overnachting te Mumbai		
Mumbai	18 januari	vlucht naar Chennai om 05.15u - aankomst 07.00u
Chennai	18 januari	vlucht naar Hyderabad om 17.45u - aankomst 18.45u

van 18 tot 20 januari - verblijf in Warangal (Andhra Pradesh) waar wij in deze streek volgende projecten bezoeken:

➤ Jangaon - Kurmwada slum	drinkwaterfaciliteiten	03/05
➤ Mupparam	watertank + aftakkingen	02/03
➤ Kothapally	drinkwaterput + pomp	03/07
➤ Kamalapuram	waterput voor weeshuis	01/24
➤ Kamalapuram	waterput voor kloosterschool	00/32
➤ Dorkanal	drinkwaterput voor tribal-bevolking	01/11
➤ Palvoncha	toiletten voor weeshuis	02/20

21 januari - met de VAN naar Guntur (Andhra Pradesh)

van 21 tot 24 januari - verblijf in Guntur waar wij volgende projecten bezoeken:

➤ Chilakaluripet	opvoedkundige coaching in 3 slums	02/16
➤ Kanaparru	inrichting voor weeshuis	00/07
➤ Kanaparru	gebouw voor weeshuis	03/03
➤ Amaravathi	toiletten voor vrouwen	98/21
➤ Gorlavaripalem, Panidaram, Damarapalli, Bandarupalli	waterputten in 4 dorpen	00/16
Gorlavaripalem, Swarnandhra Nagar	huizenbouw	00/16

24 januari - met de nachttrein van Guntur naar Chennai, vanwaar wij op 25 januari met de VAN naar Tindivanam (Tamil Nadu) reizen

van 25 tot 29 januari - verblijf in Tindivanam waar wij volgende projecten bezoeken:

➤ Periathatchur	sanitair blok	01/30
➤ Chinnasalem	watertank	02/16
➤ Pavitram	toiletten voor school	01/12
➤ Nedumaram	open waterput	01/01
➤ Nedumaram	uitbreiding van dispensarium	96/22
➤ Jayapuram	inrichting van ziekenhuis	02/21
➤ Keelanuduvai	gereedschap en grondstoffen, muziekband en waterput, meststoffen, geitenprogramma, watervoorziening	JA/26

29 januari - met de VAN van Tindivanam naar Chennai, waar wij bij de Y.C.M. zusters verblijven

Chennai 30 januari vlucht naar Mumbai om 07.00u - aankomst
08.45u

30 en 31 januari - verblijf in Mumbai

Mumbai 1 februari vlucht naar Raipur om 10.00u - aankomst
11.30u

van Raipur met de VAN naar Ambikapur (Chhattisgarh)

van 2 tot 6 februari verblijven wij bij de Zusters Ursulinen en bezoeken volgende projecten:

➤ Ambikapur	onderwijsprogramma voor vrouwen	JA/27
➤ Ambikapur	watertank + handpompen voor school	00/15
➤ Junadith	vernieuwing van varkensstal	01/02
➤ Ambikapur	omheiningmuur voor meisjes-hostel	01/03
➤ Jhingo	omheiningmuur voor meisjes-hostel	+ 2
toiletten		01/06
➤ Bahora	2 boorwaterputten	01/13
➤ Bahora	30 solarlichten	01/14
➤ Bahora	middagmaal voor arme studenten	02/12
➤ Jagnathpur	middagmaal voor tribal-kinderen	02/13

7 februari - met de VAN van Ambikapur naar Sundargarh (Orissa)

van 8 tot 10 februari verblijven wij bij de 'Handmaids of Mary' en bezoeken wij volgende projecten in de streek van Sundargarh en Jharsuguda:

➤ Cox Colony, Jharsuguda	hulp voor mobiele kliniek	JA/23
➤ Kusumdegi	dorpsgezondheid en medische hulp	01/07
➤ Telenpali-Belpahar	kippenkwekerij met 3 aangebouwde kamers	01/17
➤ Bhedabahal	ontplooiing van vrouwen door basistraining voor zelfhulpgroepen en activiteiten van zelf-beheer	02/17

Naast de te bezoeken projecten willen wij zoveel mogelijk bij de plaatselijke bevolking vertoeven om ons zodoende nog beter te kunnen inleven in hun leefgewoonten, cultuur en noden.

11 februari - met de VAN van Sundargarh over Gumla naar Ranchi (Jharkhand)

van 12 tot 14 februari verblijven wij bij de Zusters van St. Charles en bezoeken wij onze projecten in Gumla en Ranchi

➤ Bahmni-Gumla	open waterput + pompinstallatie	03/08
➤ Hesag-Ranchi	waterput + pompinstallatie	02/08

In Ranchi brengen wij o.a. ook nog een bezoek aan het graf van Fr. Georges Zwijsen en de melaatsenkolonie.

Ranchi	14 februari	vlucht naar Delhi om 15.00u - aankomst 17.55u
Delhi	15 februari	vlucht naar Frankfurt om 05.45u - aankomst 11.10u
Frankfurt	15 februari	vlucht naar Brussel om 13.30u - aankomst 14.25u

Verwelkoming door het thuisfront in de zaal 'Ons Huis', Burg. W. Servranckxplein 18, 1932 St.-Stevens-Woluwe rond 15.30u.

Op 5 januari 2004 vertrek ik weerom naar India. Jan en ik zouden 2 weken naar het zuiden trekken om daar een vriendenbezoek te brengen aan onze Belgische missiezusters en mensen waarmee wij (Wanakkam) jaren lang in deze streek mochten samenwerken.

De volgende vier weken trek ik dan met het Wanakkam-team verder om projecten te evalueren en kontakten te leggen voor de toekomst.

Bij velen rijst nu misschien de vraag; waarom doe je dit en wat krijg je er voor in de plaats?

Waarvoor? Misschien voor velen onbegrijpelijk, maar dit is voor mij een onweerstaanbare drang, een gevoel van dit heb ik nodig, om gemotiveerd verder te werken voor de armste der armen. Door deze reizen heb ik het gevoel van wederzijdse bemoediging.

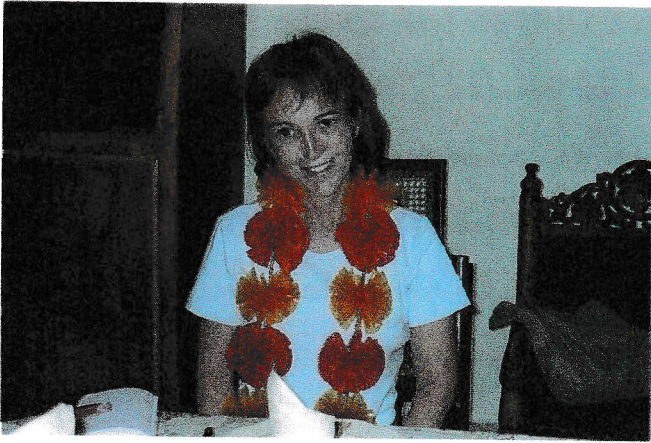
Hun glimlach is mij een steun in de rug. Ons bezoek is voor hen een bevestiging. Wat krijg ik er voor in de plaats? Zeer veel. Vooreerst kansen om mensen te ontmoeten hier en ginder.

Warmte, verbondenheid, vriendschap, moed, verdieping, schoonheid.....

Natuurlijk zijn dit allemaal "voordelen" die niet voelbaar zijn, niet om te zetten in harde munt en dus voor deze materialistische maatschappij niet "0" zo nodig.

Maar, India heeft mijn hart gestolen.

Rosette

Met Wanakkam mee naar India reizen:
het is de vervulling van een
langgekoesterde droom...

De afgelopen jaren heb ik geprobeerd om
me een beeld te vormen van het land en
de bevolking: via het lezen van de
projecten, via verhalen, foto's, films,

brieven... soms ook door telefonische contacten en de afgelopen maanden zelfs
door enkele persoonlijke ontmoetingen hier in België.

Maar met welke gevoelens ga ik nu naar India? Urenlang heb ik over deze vraag
gepiekerd. Er komt zo'n wirwar van vragen en gevoelens op me af.

Eenzijds is er het feit dat ik de enige nieuwweling ben in de groep en tevens ook
de enige die nog nooit in India is geweest.

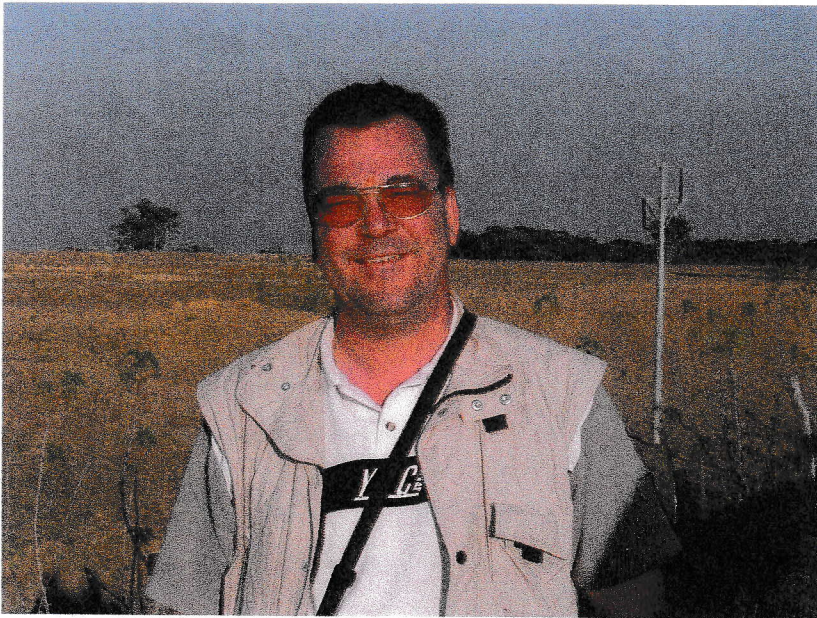
Dat maakt dat ik mij vaak een beetje angstig voel en mede hierdoor spoken er
dan ook voortdurend enge vragen door mijn hoofd:

"Zal ik wel functioneren binnen de groep?", "Zal ik niet teleurstellen?",
"Zal ik ginds alles wel goed kunnen volgen?", "Zal 'zo goed mogelijk mijn best
doen' wel volstaan? Maar ondanks deze gevoelens van twijfel en enorme onzeker-
heid over mezelf, overheerst er diep vanbinnen in mij toch een ander, een heel
mooi en warm gevoel.

Want ik ben namelijk ontzettend trots, blij en gelukkig dat Wanakkam mij
deze unieke kans geboden heeft om met hen mee te gaan... om een paar weken
met de plaatselijke bevolking te mogen leven en als het ware een stukje één te mo-
gen zijn met deze mensen. Met hen te mogen "mee-voelen" en "mee-beleven"...
Nieuwsgierig en onbevangen en met een open hart en geest wil ik India
ondergaan.

Ik wou dat het al zo ver was en dat het voor ieder van ons een verrijking
mag zijn.

Erna

Met één slagzin wist father

Roger Croegaert

India te omschrijven:

"India land van schoonheid
en ellende!"

Ik kreeg de kans, om drie jaar
geleden voor het eerst India te
bezoeken samen met het
Wanakkamteam.

Sinds dat moment heeft het

mij nooit meer los gelaten, en dag na dag leef ik mee met de mensen,
in woorden, daden en gedachten.

India, smeltkroes van verschillende culturen, godsdiensten, stammen en levens
wijzen, trekt mij aan.

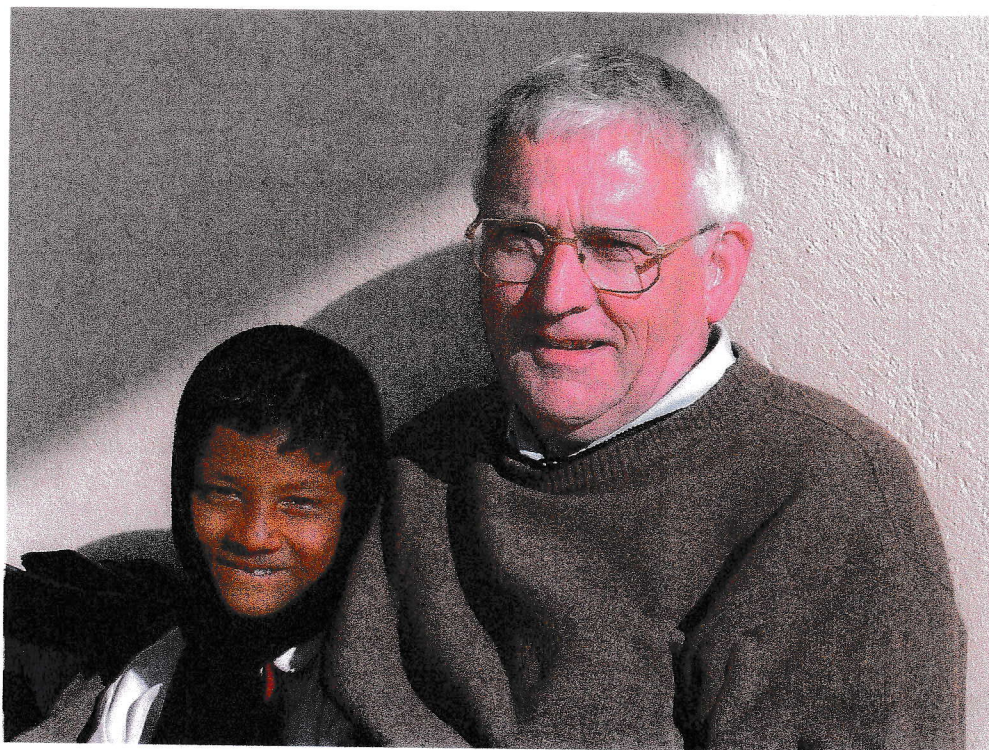
Ik voel er mij thuis, omwille van de dankbaarheid van de bevolking,
de glimlach van een kind, de tedere omhelzing van een plaatselijke zuster of
priester.

Allemaal mensen die weten dat we het goed menen met hen. Allemaal tekenen
waarin ik God herken, die dicht bij deze armen staat.

Ik wil samen met het Wanakkamteam opkomen voor de noden van deze
mensen en hen blijven steunen. Ook al zijn ze nietig en klein als het
mosterdzaadje, eens komt de dag dat ze met de hulp van de Heer, zullen
uitgroeien tot een heuse boom, waar het veilig rusten is op zijn takken en zij
bescherming vinden tussen het gebladerte.

" Naar India reizen is een beetje sterven, om achteraf als nieuw geborene
huiswaarts te keren."

Rudy.

Er zijn van die
gebeurtenissen in
ons leven,
feiten en bijzondere
figuren,
die zo'n sterke
indruk nalaten
dat je, vanaf dat
moment, op een
andere manier het le-
ven gaat bekijken en
ervaren.

Zo heeft India aan mijn bestaan een keerpunt geven.

Ik ben anders gaan zien,
anders gaan voelen, tasten en geloven.

Wat is dat "anders"?

Daarvoor moet ik terug naar India.....om dat
"anders" opnieuw te mogen beleven.

Ik kan het niet vertalen of verduidelijken. Het is zo totaal "anders"

Ik word erdoor gefascineerd....maar het blijft ongrijpbaar, niet te meten of te be-
palen.

Het gaat er zo "anders" aan toe. Het leert me dat het Indische volk een eigen leve-
nskunst heeft,

een zo eigen levensritme dat het niet met het mijne te vergelijken is.

In die zin is de reis voor mij een retraite, een geschenk.

fr Vos

Waarom en met welke gevoelens ik naar India ga? Het zal de vijfde maal zijn. Ik zie dat in de eerste plaats als een opdracht.

Een opdracht vanuit Wanakkam. Een opdracht ten opzichte van onze weldoeners.

Ik wil weten waarom en waarvoor ik dit vrijwilligerswerk in Wanakkam blijf doen. Ik moet toch weten waarover ik kl af als ik hier met onze weldoeners spreek. En onze weldoeners moeten weten wat er met hun giften gebeurt.

Dat kan alleen maar door in India ter plaatse met de mensen een

stukje mee te leven, mee te voelen, te spreken over hun situatie, met hen mee uitwegen te zoeken.

Ik heb op tijd terug dat bad van de armoede nodig om hier dat vrijwilligerswerk verder te zetten en ook mijn eigen leven wat te relativeren. Daarnaast heb ik daar door de jaren heen toch wat vriendschapsrelaties opgebouwd.

Vandaar dat Rosette en ik 2 weken vroeger vertrekken dan de officiële Wanakkamreis.

Dit om onze vrienden in het zuiden toch een bezoekje te brengen waar zij al zo lang naar vragen.

Het wordt weer een zware reis maar ik weet dat ik met veel voldoening zal terugkeren.

Jan.

Mijn eerste gedacht was : ik wil eindelijk volledig deel uitmaken van het Wanakkamteam ik wil kunnen meepraten over opgedane ervaringen.

Later kwam erbij : Ik zit mee in de werkgroep Projecten en ik zou graag zoveel mogelijk contactpersonen leren kennen en zien wat hun ambities zijn en in welke omstandigheden en hoe ze dat klaar spelen. Hoe dichterbij het vertrek komen hoe meer er door mijn hoofd speelt.

Pijn om het gezin achter te laten. Vraag naar hoe het ginder zal gaan.

Het is voor mij toch weer (denk ik) een heel andere ervaring. Ik was reeds daar maar onder redelijk goede omstandigheden. Wat verwacht ik?

Ik denk dat ik nu echt onder de armste der armen terecht zal komen .

Dat we verblijven in kloosters. Ik ben benieuwd, open voor alle ervaringen.

Ik verwacht (een klein beetje) dat ik daar misschien ter plaatse iets positiefs kan bijdragen en misschien wezenlijk wat kan doen of betekenen voor wie er voor openstaat.

Verder verwacht ik ook gedeeltelijk serene terug te komen en meer open te staan voor wat er in ons kleine samenleving rondom mij gebeurt of zou moeten gebeuren.

Marlene.

Wanakkam op evaluatiereis naar India

Van 6 januari tot 15 februari 2004 vertrok Wanakkam voor de zoveelste maal op evaluatiereis naar India.

Zo vertrok Rosette en Jan op maandag 6 januari 2004 eerst naar de zuidelijke staat Tamil Nadu om daar vrienden van jaren te bezoeken. Om 7.52u vertrek vanuit het zuidstation met de TGV naar de luchthaven "Charles de Gaulle". Hier begon ons avontuur, een waar doolhof waar een kat haar jongen niet vindt. Om 12u vertrek met de vlucht A.I. 144 met een boeiing 747 genaamd "KHAJURAHU"- afstand 7.241 Km - tijd ongeveer 7.25u. - Hoogste 11.300m. tot 11.900m.

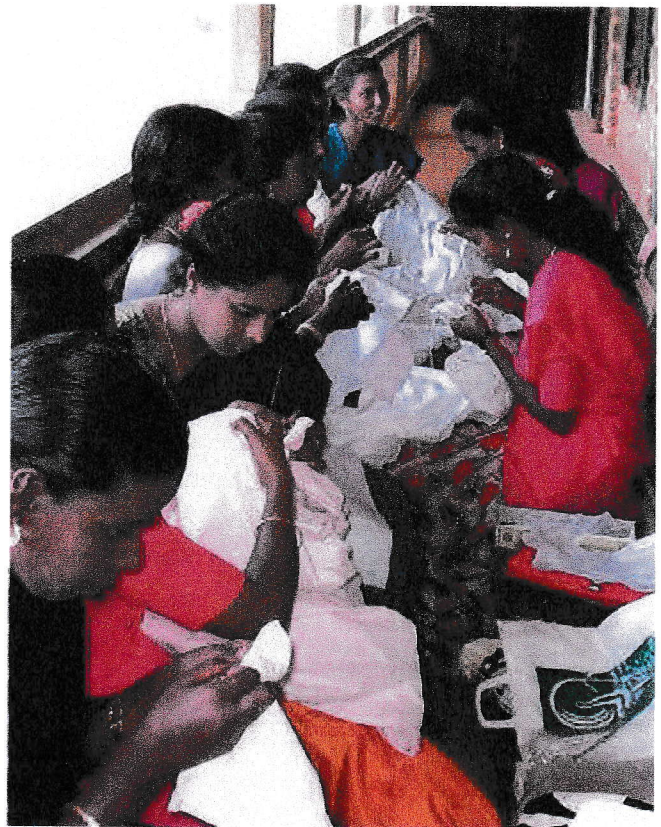
Geland in Mumbay om 23.45u Indische tijd.

Zeer aangenaam verrast maar verwacht, is het weerzien met Neville. Zoals steeds staat hij ons met een grote glimlach op te wachten. Hij loodst ons door de douane en zorgt er voor dat wij zeer comfortabel in transit kunnen wachten op onze volgende vlucht op dinsdag 7 januari 2004 om 7.40u.

Het was ook in **THIRUVANANTHAPURAM** (Trivandrum) een blij weer zien met zuster Maria Sterckx, 83 jaar, zuster van de Jacht Heverlee, die vergezeld was van zuster Rany. Weerom doken wij in een avontuur, grote taxi staking in Kerala, met zeer veel moeite en praten konden de zusters een taxi versieren, en liepen zo toch enig risico door stakende taximannen tegen gehouden te worden. Maar eind goed al goed en veilige aankomst te **MULOOGAMOODU**.

Meer dan 25 jaar werken wij al met deze zuster.

Zij beheert nu nog in Mulugamoodu, met de hulp van enkele Indische zusters, een grote kant - en borduurschool met atelier. Hierdoor verschaft zij werk en inkomen aan 750 thuiswerksters en hun gezin. We verbleven daar enkele dagen en konden zo ook zuster Maria Mouton bezoeken in Palliady. Zij beheert een atelier voor Richelieu werk. We voelden er ons thuis. Dit maal konden wij in deze regio genieten van de cultuur van het land alsook van de prachtige natuurlandschappen waarvoor wij nu even meer tijd hadden. Begeleid door zuster Perphin bezochten wij een kasteel van een maharadja te **PADMANABHAPURAM**. Dit kasteel diende als zomerverblijf en het hout is met Chinese invloeden bewerkt op alle plafonds en steunpilaren.

De meisjes van zuster Maria Mouton aan het werk.

Woensdag 8 januari 2004.

We gaan samen op stap met zuster Serafin naar zuster Maria Mouton te **PALIADY**. Na de nodige bestellingen voor de expo op stap naar **MATTUR-PALAM** (palam= brug) wij bezochten er een brug gebouwd door de Engelsen en pas weer gerestaureerd. Deze brug verbindt twee bergen en dient ook voor de waterleiding over een enorme diepe vallei, om zo beide bergwanden van water te voorzien en de kontakten van mensen te verbeteren. Men kan gerust zeggen een wandel-water brug. Een 30 tal km. verder een pracht van een waterval de " **THIRUPARAPU Falls**" eveneens in een prachtig groen natuur gebied. Groot en klein komt hier om te spelen en af te koelen.

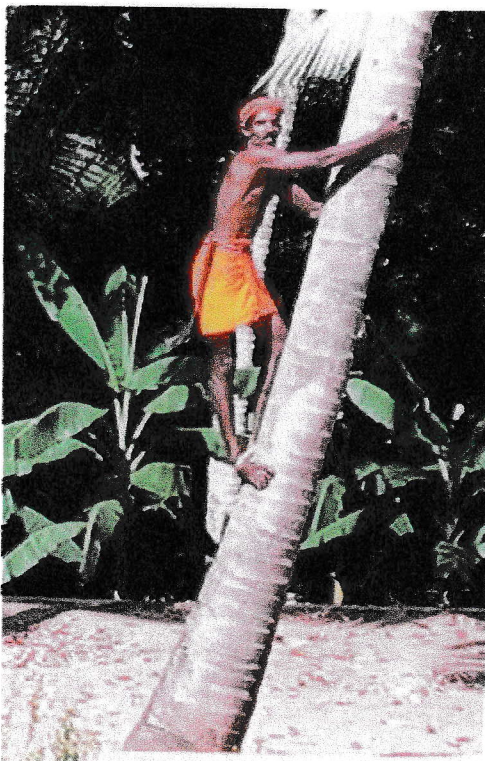
PECHIPPARAI ligt dan op weg terug naar **Paliady**. Mocht er ooit eens veel water zijn in deze streek, dan zou dit een nuttig iets zijn om de streek van elektriciteit te voorzien, maar....

Power Cut bestaat nog steeds en dit voor heel de namiddag. De damconstructie op zich is goed afgewerkt en kan nuttig zijn, maar heeft de natuur tegen (niet genoeg water). Het was een mooie dag en nagenietend van de prachtige en toffe dingen van deze dag keren wij terug naar **Muloogamoodu**.

Donderdag 9 januari 2004.

Na een stevig ontbijt op stap met zuster Maria Sterckx en de fam. Adriaens naar **KOVALAM Beach**. Zeer aangename kust temperatuur (33°). Terrasjes en badende gasten, het is hier een paradijs. Na een verfrissende pint een strand en shop wandeling.

Vrijdag 10 januari 2004.

Onze goede vriend Joe Velou en zijn vrouw Jessy komen ons ophalen en we vertrekken samen naar de stad **Madurai**. Joe is een sociaal werker. In feite is heel zijn gezin sterk christelijk sociaal ingesteld. Wij verbleven enkele dagen in dit gezin met die spreekwoordelijke Indische gastvrijheid. Het gezin bestaat uit 11 personen waaronder 1 eigen kind.

Wij bezochten natuurlijk hun werk.

Aan de rand van de stad **Madurai** bevinden zich verschillende nederzettingen rond grote steengroeven voor granietwinning bevolkt door mensen komende van het platte land op zoek naar werk en inkomen. Hier vinden we veel kinderen aan het werk. Kinderen die met hamer en bijtel van grote rotsblokken kleine steentjes moeten maken. Zij worden een hongerloon betaald volgens de grootte van de rots die zij klein moeten krijgen. Een ander werk voor kinderen is dan het maken van metalen bekers, potten en ketels die gelast,

geschuurd en gepolijst moeten worden. Dit gebeurt dan in kleine fabriekjes (een ruimte van 3 bij 4 m) vol metaalstof, praktisch geen verluchting, heel ongezond.

In de gezinnen van deze nederzettingen zijn er natuurlijk problemen. Vader wordt ziek, moeder overlijdt... Geen inkomen meer! Joe en zijn vrouw trekken zich het lot van deze kinderen aan en proberen, door bijkomende opleidingen, ze uit de vicieuze cirkel van de armoede te halen. Zij bouwden ook, met eigen middelen, een zeer bescheiden woning (1 woon-slaap- keukenkamer, een badkamertje) voor zeer jonge weeskinderen te **ELAMANUR** op een paar km. van hun eigen woning. Dit huis zal gerund worden door een werkloos gezin, met een sociale instelling. Een koe moet zorgen voor melk en de groentetuin wordt aangelegd. Het teveel van de opbrengst zal verkocht worden en de inkomsten daarvan zorgen voor rijst en anderen benodigdheden. Indien dit mag lukken zouden er op andere plaatsen nog zulke projecten kunnen verwezenlijkt worden.

Madurai health and leprosy relief center.

Na deze bezoeken brachten we dan een onverwachts bezoek aan ons Wanakkam project "Madurai health and leprosy relief center" (een dispensarium voor melaatsen). Mr. Turtius was heel verbaasd ons te zien en was serieus zenuwachtig in 't begin. Hij toonde ons onmiddellijk de boeken met de rekeningen, brieven en rapporten en foto's. We hadden een positieve evaluatie.

's Avonds bezochten wij een grote Handy Craft markt. Zeer speciale sfeer, veel volk en mooi handwerk uit verschillende streken van India zijn hier tentoongesteld. Zeer interessante plaats voor de aankopen van de expo, maar dit is nog maar

begin en de reis is nog lang en ver!!!

Ten huize van de Fam. Velou: ontmoeting met de Fam. **ETTELBERT**, hij is de neef van wijle Fath. Koulandaraj en zijn dochter geniet van Belgische steun voor haar studies.

Maandag 12 januari 2004.

Bij het ontbijt zeer warm weerzien met Fr. Arockiasamy stipt op tijd om ons op te halen en ons naar **KEELA UCHANI**, zijn parochie 70 km van Madurai, te brengen. Het was een emotioneel weerzien. Bij aankomst overviel ons onmiddellijk de rust van deze omgeving. Een echt mooi middelgroot boerendorp. Hier staat de hoofdkerk

Jan, Father Arockiasamy en Rosette.

voor 15 omliggende dorpen. Wat rust, wat douchen met de pot, een eerste ontmoeting met de vrouwen van het dorp (die moesten weten hoe Jan aan Rosette geraakt was, ik heb dan maar een hele uitleg gegeven)

Dan een bezoek aan het waterreservoir dat Wanakkam voor deze omgeving bezorgde. En dan een heel mooie misviering met het voltallige dorp. Een misviering met alles erop en eraan. Van voetzoekers, trommels, muziek op de maten van een wals 1,2,3... En dan maar speechen! Babbel met de dorpelingen... Het was tof! Hierna kregen we nog bezoek van Fr. Amalraj, directeur voor het ontwikkelingswerk

van het bisdom Sivaganga. Een goed evaluatiegesprek over ons melaatsenproject in Paramakudi. Om middernacht in bed en 's anderendaags bezoek aan de parochieschool

Jan en Rosette planten hun eigen boom.

met 475 leerlingen. Waar komen die allemaal vandaan? Een feestelijke ontvangst.

Wij planten 2 bomen als herinnering aan ons bezoek.

En dan terug naar Madurai. Onderweg toch nog een bezoek aan een speciale tempel, een katholieke, maar echt gebouwd als een hindoetempel. De grootste levensmomenten van Jezus in miniatuur uitgebeeld. Mooi!

Terug opgevangen door het gezin van Joe en de volgende dag de bergen in, naar KODAIKANAL. Hier bezoeken we zuster Agnes Bauwens en ons Natpagam project. Reeds jaren worden hier, met de hulp van Wanakkam, jonge vrouwen opgeleid in handwerk. Zo kunnen zij inkomen verwerven. Wij mochten ook genieten van de PONGELPAP die na de misviering uitgedeeld werd aan iedereen. Een zeer bijzondere feestdag, doch kwamen de meisjes speciaal voor ons naar het atelier. Zij droegen zeer fier de sari die zij met nieuwjaar van de zusters kregen. Terug een tof weerzien. De nacht temperatuur te Kodai was amper 15 graden en door de dikte van de kloostermuren, was het in de kamers zeer koud. Over dag was het er gezellig warm met temp. van 28° tot 32°.

Zaterdag 17 januari 2004.

We vertrekken terug naar Madurai om de volgende dag het vliegtuig te nemen naar Chennai waar we zeker de aankomst van pastoor Jos en Marleen niet mogen missen.

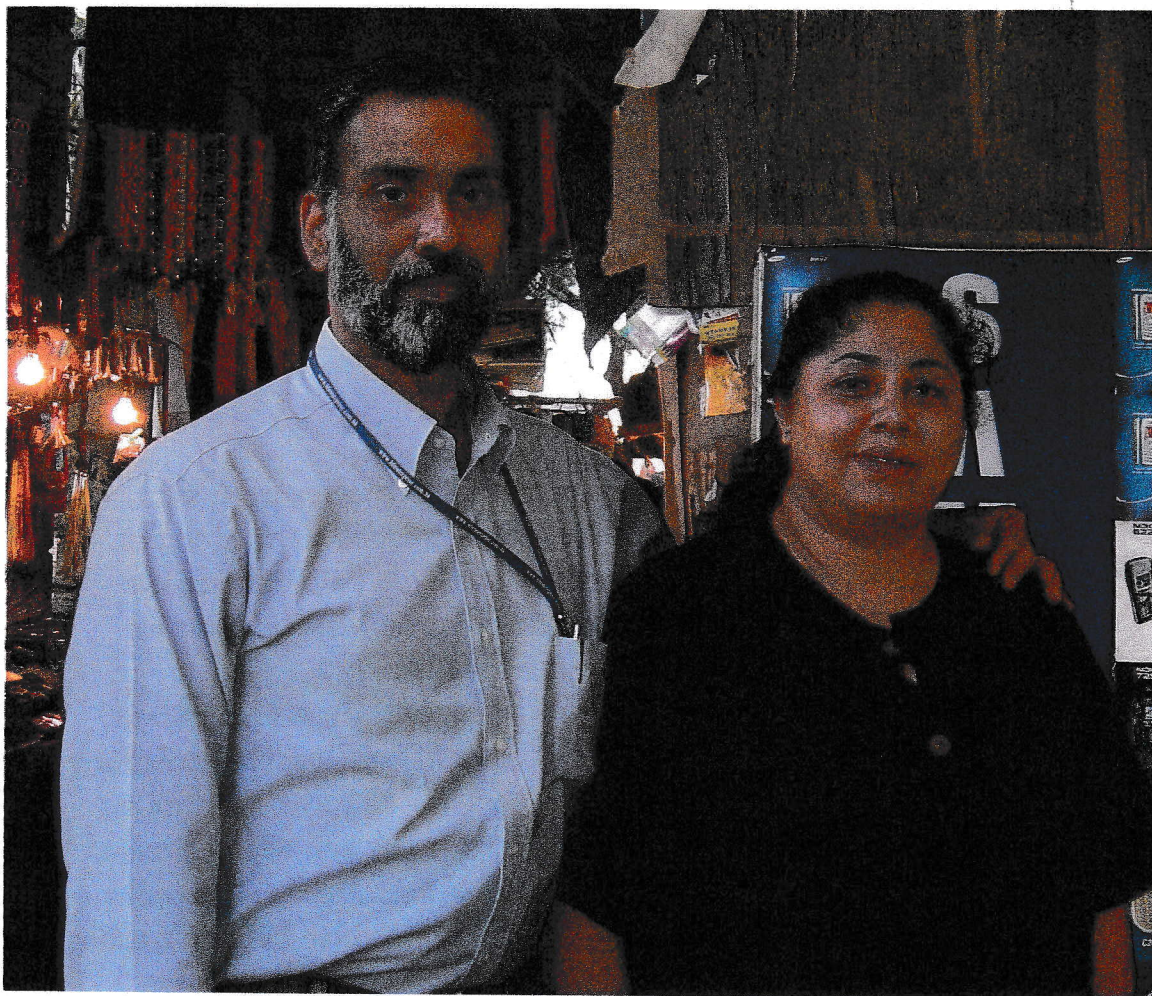
Blij weerzien na goede vlucht. Korte ontmoeting met zuster Leena, maar helaas konden Jos en Marlene niet met onze vlucht vanuit Chennai mee en kwamen dan 2 uur later met een ander vliegtuig aan in Hyderabad..

Rosette.

Vrijdag 16 januari 2004.

Vertrek op Zaventem gepland voor 's morgens 10.55 u verschuift naar 's namiddags 18 uur. In de vertrekhal staan onze vrienden en familie geduldig met ons te wachten. Vlug nog even een kop koffie en tijd voor afscheid nemen.

Alles gaat goed, we krijgen trouwens zomaar business class aangeboden, tot in Delhi waar we ongeveer 3,5 uur moeten wachten omdat het vliegveld van Mumbai te druk bezet is wegens het sociaal Forum.

Om 18 uur komen we dan toch aan. Daar staat Neville ons reeds op te wachten, dus overal vlotjes door. Het is een blijde ontmoeting, ook met zijn vrouwtje Manuela.

Hij moet nog werken maar zorgt eerst dat we goed wegkomen

Neville Saldhana en zijn echtgenote Manuela.

met de taxi. Manuela brengt ons naar een plaats waar we rustig kunnen douchen en wat rusten.

Om 21u00 komt ze ons halen en maken we het gezellig bij haar samen met haar schoonmoeder en de kinderen Yannick en Renato.

Wanneer Neville thuiskomt eten we allemaal samen. De kinderen eten wat in de slaapkamer en gaan dan naar bed.

We hebben veel gepraat over het leven in Mumbai en in België. Wat zij doen of willen doen is sociaal werk. Als ze 's avonds een ommetje maken en ze merken mensen in nood dan is de beslissing gauw genomen en komen ze in actie om deze mens te helpen.

Manuela is een gedreven vrouw en kan het zeer goed uitleggen.

Zondag 18 januari 2004.

Om 2 uur 's nachts weer naar de luchthaven om rond 5 uur het vliegtuig te nemen naar Chennai.

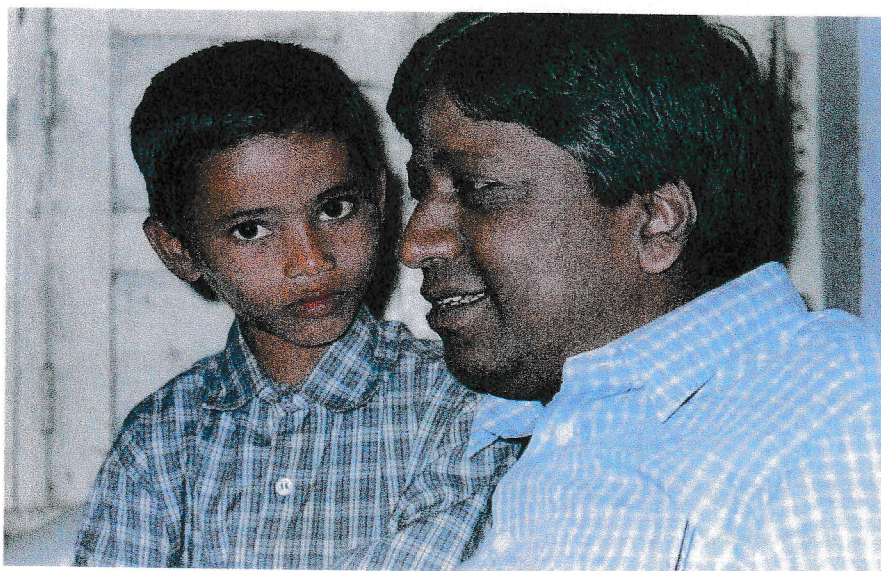
Daar staat Sr.Lena Van Wallegghem ons op te wachten en gaan we naar het verblijf van de YCM sisters. We rijden door de drukke stad en Fr.Jos merkt op dat alles veel netter is dan 3 jaar geleden. Dan krijgen we te horen dat een Zweedse maatschappij het onderhoud van de stad organiseert.

We krijgen een rondleiding in het doven - en blindeninstituut door Sr. Jothy. Zij is verantwoordelijk voor het dovenhome.

Eerst komen we in de refter van de blinden die onmiddellijk rechtspringen om een liedje voor ons te zingen. Daarna moeten we zelf even onze naam zeggen zodat ze onze stem horen.

De doven maken mooie handwerkjes, nacht en kinderkleedjes, borduren van sari's enz. Het is het feestweekend van Pongal (nieuwjaar) en de meisjes kregen suikerriet om op te knabbelen. Natuurlijk moesten wij ook even proeven. Wat is dat hard zeg! Ze plukken bloemen en versieren ons daarmee ondertussen maar lachen en gibberen. Dan beginnen ze te dansen, heel ritmisch en dat zonder muziek !

Nu wat eten en even rusten om dan terug te vertrekken naar de luchthaven, waar we wachten op Jan en Rosette die met 1,5 u vertraging aankomen. Onmiddellijk moeten ze inchecken voor de vlucht naar Hyderabad, maar wij kunnen ondanks de beloften van die morgen niet mee want onze vlucht was reeds volgeboekt. Weer 2 uren wachten voor we kunnen vertrekken. Ondertussen dan maar wat mailen en telefoneren.

Aangekomen in Hyderabad staan Jan, Rosette en Fr.Raja ons reeds op te wachten en dat is pas een blij weerzien. Hier kan onze reis pas echt beginnen, hier hebben we lang op gewacht en kunnen we eindelijk aan het echte werk beginnen.

Om wat bij te komen van de spanningen even een restaurantje binnen en een glaasje drinken.

Father Raja.

Vertrek naar Waranghal (ongeveer 3 uren rijden)

Onderweg bezoeken we reeds ons eerste project nr 05/05. De wegen zijn nog redelijk;

Maandag 19 januari 2004.

Na een goede nachtrust kunnen we er weer stevig tegenaan. We bezoeken project 02/03 in Veleru.

Een kleine parochie met een parochieschooltje met een afdeling voor weesjongens.

We worden zeer warm (letterlijk en figuurlijk) ontvangen en de jongens dansen en zingen voor ons. Ze zijn zo blij met bezoek, dan is het voor hen ook feest. Dit zijn wezen van ouders met aids.

We rijden wat verder (Karunapuram) en komen in een gemeenschap van melaatsen die een huisje kregen van de regering met toilet en elektriciteit.

De besmette mensen worden behandeld, de anderen worden preventief behandeld en de kinderen gaan naar gewone scholen. Ze zijn dus geïntegreerd.

Ze voorzien voor de melaatsen werk door hen te leren kantklossen, borduren of schilderen

Wat verder (

Karunalayam)

bezoeken we een

aids -

opvangcentrum

waar de zieken

verblijven,

verzorgd worden

en sterven. Het

aids probleem hier

in India, waar we

ook komen, groeit

heel snel, ondanks

de opleidingen en

waarschuwingen in

de dorpen.

Enkele verplegers zijn ook reeds besmet geraakt.

De zusters van Karunapuram.

Men probeert hier de familieleden te sensibiliseren om hun zieke familieleden te helpen en te komen bezoeken.

's Namiddags bezoeken we het dorpje Ballapalla (project 01/11) waar ze ons reeds met een muziekband staan op te wachten. We worden van het begin van het dorp helemaal tot aan de waterput begeleid. Onderweg krijgen we de leidingen te zien en de aangesloten kraantjes.

De meeste mensen wonen hier nog in armoedige hutjes met palmladeren dak.

Ze moeten ons eens allemaal bepotelen, ons haar, gezicht en armen. Iedereen wil een hand geven en zo met ons door de straten trekken.

Dinsdag 20 januari 2004.

De volgende morgen, na een stevig ontbijt van Sr. Flavia, rijden Fr. J en Fr. Albeen ook mee. Er wordt heel wat afgelachen met deze 3 Fathers achterin. Fr. J is echt heel grappig, we bezoeken de Fatima Cathedral. Hij is een bezige bij en we merken dat, overal waar we komen in de dorpen hij zeer geliefd is. We bezoeken een pompinstallatie (project 03/07) en moeten deze inzegenen door een kokosnoot Stuk te kloppen op een steen en de melk over de pomp te gieten. Alles natuurlijk met de nodige speeches van alle vertegenwoordigers van de dorpsgemeenschap, de fathers, en door ons.

Inzegenen van de waterpomp.

Vervolgens krijgen we een rondleiding met de nodige uitleg en fotomateriaal van de werking van het MSSS. In het aanpalend gebouw worden de drop outs van de verschillende dorpen opgevangen en wordt hen een stiel geleerd.

We worden ook bij de bisschop ontvangen. Deze lijkt ons zeer begaan en goed op de hoogte van wat leeft in zijn bisdom. Hij bezoekt ook regelmatig zelf de dorpen.

We vertrekken richting Guntur. Dit is een zeer lange rit, praktisch een ganse dag.

Onderweg bezoeken we project 01/24 van Fr Mathew,

een zeer zachte en vriendelijke man.

Hij leeft hier met een zustergemeenschap in een buurt waar het gonst van de extremisten. Zij worden echter in bescherming genomen door de dorpelingen omdat zij zo goed zorgen voor de kinderen en hen een degelijke opleiding geven.

De slums van Guntur.

We stoppen ook even bij project 02/20 Daar valt het ons toch wel tegen. De toiletten zijn er wel maar dienen niet echt voor de boarding. Deze staat namelijk veel te ver weg.

Om 22u15 komen we heel vermoeid aan in Guntur waar we een heerlijk maal voorgeschoteld krijgen, whisky en bier. We zijn echter zeer moe en vertrekken dan ook al gauw naar onze verblijfplaats. De volgende morgen zijn we er weer helemaal klaar voor.

Woensdag 21 januari 2004.

Heel de dag bezoeken we dorpjes waar we waterputten, waterpompen en huizenbouw sponsorden. (project 00/16)

Overal lopen honderden kinderen die allemaal een handje willen. Moeders willen dat we hun baby's vasthouden voor de foto.

Voor het feest van Pongal (nieuwjaar) mogen we nieuwe uniformpjes uitdelen. Daarna nog iedereen een snoepje of twee en alle kinderen zijn weer in hun nopjes.

Alhoewel de mensen hier vreselijk arm zijn en bijna niets hebben proberen ze toch er een feest van te maken.

Kinderen en vrouwen vragen om aandacht.

Zo moeten we een ganse straat over sari's lopen die bestrooid zijn met bloemblaadjes.

Wanneer we aankomen bij de multifunctionele zaal neemt een oudere vrouw mij eens stevig in de armen.(zeer intens).

Daarna krijgen Rosette en ik (Marlene) een sari om en bloempjes in ons haar.

We doen dan even een modeshow en al die gezichtjes stralen. De vrouwen zijn zo fier op hun drapeerkunst.

Fr Showry

Fr Showry laat ons ten volle proeven,voelen,ruiken van het Indische leven in de dorpen. Hij is graag gezien en kent bijna iedereen.

Na het eten gaan we nog even proberen te internetten. Dan terug op weg naar een school waar slumkinderen naschoolse opvang krijgen. Zij verblijven daar tussen 18 en 20 uur en krijgen bijles, kunnen hun huiswerk maken en krijgen bovendien eten.

Ze voeren toneelstukjes op voor ons en wij zingen als slot Tijaja met de nodige gebaren.

Dan maken wij in het donker een wandeling door de slums en ontmoeten daar de bewoners.

Wat een contrasten, langs de ene zijde van het steegje staan stevige huizen; langs de andere zijde hutten gemaakt van palen met daarover lompen als dak en zijmuren.

Hoe blijft dat hangen?

Zonsondergang in Gunthur.

Er lopen twee jongens naast mij en aan ieder hand nog 2 meisjes die vechten om het dichtst bij mij te lopen.

Eén van die jongens (14 jaar) blijkt zeer getalenteerd te zijn en droomt om later dokter te worden. Hij wil dokter worden voor zijn volk. De andere studeert al voort in de sociale sector en geeft vrijwillig bijles aan de kleintjes in de naschoolse opvang.

Donderdag 22 januari 2004.

Na het ontbijt in het klooster bij de zusters krijgen we een optreden van de Engelse school. Heel mooi, kleurrijk en fijn. De handjes van die meisjes draaien alle richtingen uit en die hoofdjes gaan op en neer. Je kan dit niet echt beschrijven.

We moeten echter al snel door want er staat weer veel op het programma.

Bezoek aan het bisschopshuis en daarna naar Attalur.

Na ongeveer 2 uur rijden komen we daar te vroeg aan want Fr Bellamkonda (project 03/03) is nog met de huwelijksviering bezig. Er was weer een power cut geweest zoals minstens 1 x/dag overal het geval is.

Tijdens onze rit zien we veel natuur. Deze is buitengewoon prachtig.

Veel mooie vogels. Rijstvelden, velden met rijp katoen, chilipepers, maïs, tabak enz.

We gaan dan maar even in de buurt rondwandelen en kwamen terecht bij een min of meer verstoken weeshuis net naast de sloppenwijk (die we niet mochten gaan bekijken, zeggezegd omdat er geen tijd was, we zouden dat later wel doen).

Dit weeshuis en de kinderen (allemaal meisjes tussen 6 en 16 jaar) waren er erbarmelijk aan toe. Zij worden daar hun ouders gedropt omdat die niet in de mogelijkheid zijn deze kinderen groot te brengen. Op 16 jarige leeftijd gaan zij terug naar huis om te werken of uitgehuwelijkt te worden.

Daar was niemand die kon lachen: noch de leerkrachten, kinderen of volwassenen.

Iedereen was er triestig.

Na dit bezoek begeven we ons in een ander gedeelte van Guntur naar een andere wijk. We delen daar ballonnen uit. Wat een gelach en gekrijs, kortom tumult en vrolijkheid!

Heel kleurrijk. Sommige papa's moesten helpen om de ballonnen op te blazen en zo is heel het dorpje in de weer. Leuk !!!!

In het volgende dorpje maken we de misviering mee en zingen als slotlied een Marialied.

Vrijdag 23 januari 2004

We bezoeken het SSWS in Gunthur. De organisatie van deze dienst is toch heel anders dan deze van Waranghal.

Father Jos draagt samen met Fther Showry de mis op.

De bisschop is niet echt geïnteresseerd en tekent zomaar naar believen. Geen opvolging dus. De sociale werkers doen hun best maar hebben bijna geen middelen en de directeur leek ons niet echt erg dynamisch.

Dan naar Amaravati.(project 98/21)

De toiletten staan in de slums en dus gaan we op pad. Alles is piekfijn in orde. Onderweg passeren we twee scholen. Natuurlijk moeten we even binnenkomen, handjes schudden en handtekeningen uitdelen. Het is juist middagpauze.

We zegenen de waterpompen in en bezoeken de reeds eerder gesponsorde huizen. Overal moeten we binnenkomen kijken, ze zijn keischattig en gezellig.

De huisjes zijn zo goed als leeg. In de ene hoek ligt wat hout om een vuurtje te maken in een andere hoek staat een beeldje versierd met bloemen, kaarsen en wierook.

De verlichting is een heel klein olielampje.

Bij het bouwen van die huisjes werd er ineens binnenshuis een schab aangebouwd van ongeveer 1 m breed en over heel de lengte van het huis. Daar zetten ze hun schamele bezittingen op zoals : aardewerk potten, wat dekens, kleding, babybenodigdheden en wat voorraad.

De kinderen zijn als vliegjes, ze willen allen een handje geven en zo meelopen, waar we ook gaan.

Tot 24 u zijn we aan het e-mailen geweest. Zo heeft iedereen toch wat nieuws van ons.

Zaterdag 24 januari 2004.

Hebben een ontmoeting met de bisschop.

We bezoeken een andere slum en zien hoe Fr. Showry werkelijk tussen de mensen staat en iedereen schijnt te kennen. Weer delen we ballonnen uit en is er overal gegibber en pret.

Op de volgende bestemming is het groot feest. Ons werd gevraagd de huizen van de fysisch gehandicapten in te zegenen. We worden bedolven onder de bloemblaadjes en nemen plaats op het podium.

Daar krijgen we een regen van toespraken en worden er liedjes gezongen door blinde en andere gehandicapten (nog veel door polio getroffen mensen).

Wat hebben deze gehandicapten toch zulke mooie en gezonde kinderen.

Het probleem hier is inteelt. Hier huwen generaties lang mensen met elkaar uit hetzelfde dorp.

We knippen aan elke deur een lint door en leiden de eigenaar naar binnen.

Na dit feest is heel de gemeenschap uitgenodigd op het terrein van de parochie en krijgen ze een feestmaaltijd. (althoewel)

Overal waar we komen eten wij eerst samen met de father. Daarna eten de bedienden.

Bij de zusters: die eten samen met ons maar op een stoel aan de zijkant, niet met ons aan tafel behalve de superior.

Nu even rusten, maar toch maar liever eerst het dagboek wat aanvullen.

Ik zit hier midden in de stad op de trap van ons verblijf, zo ongeveer de eerste verdieping. Vanop die trap heb ik zicht op de drukke hoofdstraat op ongeveer 8 m. Ik geniet ervan, al dat getoeter, gebel, geklop enz. Plots springt uit het niets een aap naast mij. Hij kwam van het langer gelegen pand juist naast de trap. We schrikken allebei even hard en ik spring op en ga vlug wat achteruit zodat hij kan passeren.

Snel maakt hij zich langs de gevel uit de voeten.

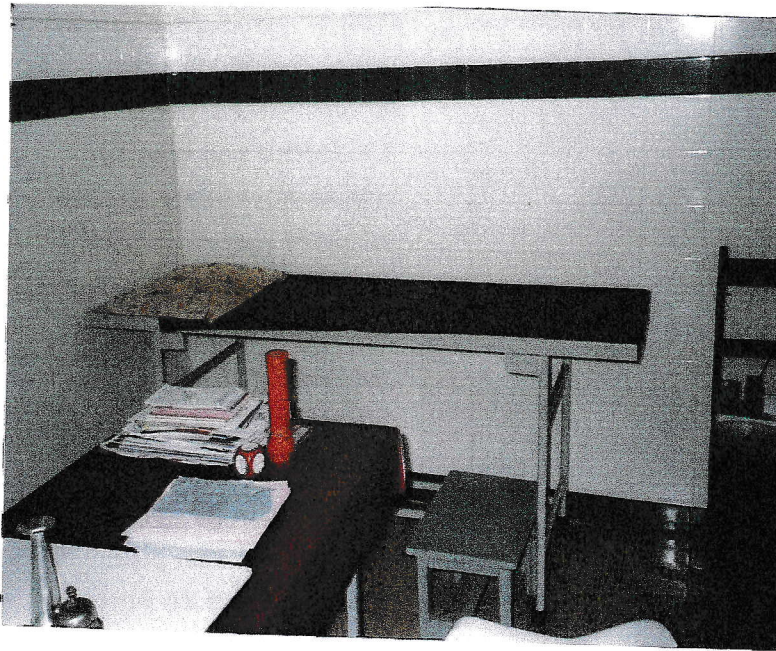
Ondertussen zijn er hier enkele mannen aan het proberen van die kleine lichtjes op draad aan de leuning vast te maken. Blijkt een moeilijke klus. Ik heb de neiging om even mee te helpen want amaaai.

Fr. Showry laat ons weer ophalen met de Van en na het avondmaal vertrekken we richting station. Afscheid nemen, 't waren toffe dagen geweest.

Met de nachttrein naar Chennai.

Zondag 25 januari 2004.

Bij aankomst in het station (6 uur) van Chennai staat zuster Marcelle ons al op te wachten.
Ontbijt bij de zusters van de congregatie van Sr.Marcelle.
Vertrek naar Tindivanam.

Onderweg bezoeken we een dispensarium van Nedumaram (projecten 96/22 en 01/01). We bekijken de open waterput en merken dat de zusters in de mogelijkheid zijn om zelf geneeskrachtige kruiden, fruitbomen en groenten te kweken nu ze kunnen irrigeren. Zelfs de mensen uit de omgeving komen hier water halen als hun eigen putten droog staan.

We laten onze bloeddruk meten, deze is bij ons de vrouwen te laag en dus krijgen we een versterkende drank op basis van citroen en zout

(zelf klaargemaakt). In deze streek doen ze aan zoutwinning.

Onze volgende halte brengt ons bij een zustergemeenschap met school.

Het klooster is in 1999 ingestort en daarbij kwamen 6 zusters om. Ze hebben geen geld om een nieuw klooster te bouwen, dus de zusters slapen nu op de plaats waar de interne jongens vroeger verbleven. Op dit moment zijn er enkel meisjes als intern.

Tegen de avond komen we aan in ons nieuwe verblijf, een hospitaal. (project 02/21)

Als we geïnstalleerd zijn gaan we met Sr.Marcelle naar haar parochie en bezoeken daar de toilettenblok en watertank (project 01/30).

We trekken verder naar een dorpje waar er een processie door de straten trekt. Na de celebration terug naar Sr.Marcelle om te dineren. Alles bij kaarslicht want ... jawel weer een power cut!

Maandag 26 januari 2004 (Republic day).

We maken een feestdag mee in een grote jongensschool. (project 01/12).

Men maakt van deze feestdag gebruik om de verschillende decoraties en diploma's uit te delen. (sport, poëzie, expressie, dichten, enz.) .

We ontmoeten daar 2 Duitse meisjes die les geven in Engels en ondertussen Tamil leren. Ze zijn daar voor 8 maanden.

Op 2 uur rijden (shaken) komen we aan bij project 02/06.

Hier is een prachtige realisatie.

92 dhobi's (dit zijn mensen die de was doen voor anderen en in dit geval voor de dalit's, de laagste kasten,) zijn zelf kastenloos.

Daardoor mogen ze geen water gebruiken van de pompen of waterputten van deze kaste. Deze mensen werden volledig uitgebuit door de verschillende kasten en Fr. Joseph-Paul zocht een oplossing.

Toen hij in de parochie aankwam en zich over het probleem boog, kwam er plots naar boven dat de 1ste minister van Tamil Nadu, een groot stuk land ter beschikking stelde van een

gemotiveerd project.

Ondertussen was het reeds november en het project moest uiterlijk op 31/12 volledig rond zijn anders verviel het aanbod.

Gelukkig is men erin geslaagd door er met man en macht aan te werken om een plan goedgekeurd te krijgen. De eigendomsbewijzen van de gronden met daarop de huizen liggen veilig bij de parochiepriester.

We bezochten deze wijk en hebben hierbij wat foto's gestoken van de watertank en het dorpje.

Deze mensen waren zo gelukkig dat ze ons het hele verhaal zelf vertelden. Ze waren zeer verrast dat wij hen, de verستotelingen, zomaar wilden bezoeken, ontmoeten, met hun feesten, eten

en zelfs aanraken.

De bedoeling van dit project was dat deze mensen onafhankelijk konden worden en een eigen bestaan opbouwen.

Daartoe gaan de kinderen naar een normale school en zijn reeds geïntegreerd.

Er worden projecten opgestart om deze mensen een beroep te leren zodat ze een inkomen verwerven en niet meer overgeleverd zijn aan de dalits.
Je kon de dankbaarheid van deze mensen zo in hun ogen lezen.

Dinsdag 27 januari 2004.

Bezoek aan het hospitaal waar we verblijven. Voorlopig is de hoofdactiviteit de materniteit en consultaties. We krijgen al het materiaal te zien en krijgen een uitleg over het maken van medicatie. Op dit moment moeten ze steeds een dokter inhuren maar een eigen zuster is aan het afstuderen als dokter en dan kunnen ze pas echt goed van start gaan.

In de materniteit gaan we even binnen op de zaal van de reeds bevallen vrouwtjes. Wat zijn dat piepkleine kindjes!

Op het voorlaatste bed zit een meisje heel treurig te kijken. Niet alleen heeft ze een meisje ter wereld gebracht maar bovendien is het nog gehandicapt ook.

Ik heb echt met haar te doen.

Bezoek aan de materniteit.

Om 13 uur worden we afgehaald door Jesudass.

Na 2 uur rijden komen we aan in zijn geboortedorpje.

We installeren ons. Rosette en ik slapen samen. Plotseling springt er een pad van mijn bed. Gelukkig slapen we in onze slaapzak.

We worden naar het midden van het dorp geleid en daar staat gans de menigte ons op de wachten. De plaatselijke fanfare speelt, er zijn stokkendansers, vrouwendansen, bloemen en kransen worden er om onze hals gelegd en plots knijpt er een vrouw heel hard in mijn wang. Omdat ik zo schrok maakte ze in gebarentaal duidelijk dat dat niet de bedoeling was.

Wanneer we achter de kerk uit komen staat daar de foto van Fr. Rogers op het podium.

Opnieuw beginnen de mannen geweldige acrobatische toeren uit te halen en op een bepaald moment slaat iemand met een stok een op een andermans hoofd geplaatste kokosnoot doormidden.

Het podium met links in de hoek de foto van father Rogers.

Op het podium gezeten luisteren we naar de speeches van de verschillende woordvoerders van elke groep zoals vrouwen, fanfare, school, enz. We delen gereedschap uit aan de landbewerkers.

We eten en nadien hebben we vergadering met het Vandhanamteam.

Jerudas met het Vandhanam - en Wanakkhamteam.

Woensdag 28 januari 2004

Na de misviering van 7 uur en het ontbijt bezoeken we het dorpje en de omliggende wijken. We krijgen de waterput, pomp, tank, velden enz te zien. We bezoeken 2 gemeenschappen van dalits die iets buiten het dorp wonen en delen bokjes uit aan de weduwen.

We kunnen maar nergens mailen of bellen.

Na de middag vertrekken we terug naar Tindivanam.

Donderdag 29 januari 2004.

Van Tindivanam naar Chennai en verblijf bij Lena VW .

Ontmoeting met een gipsy priester. Hij vertelde ons over het forum in Mumbai.

We willen wat winkelen, maar veel valt er niet te zien in Chennai.

Na het eten nog even evalueren en een bezinning en dan vroeg onder de wol want vannacht moeten we er vroeg uit voor een vlucht naar Mumbai waar we Rudy en Erna verwachten.

Vrijdag 30 januari 2004.

In Mumbai staat Neville ons weer op te wachten. Hij nam speciaal vrij om met ons te winkelen en de mooie dingen van de stad te laten zien.

Jeanne Devos was nergens te zien en plots kwam ze 's avonds langs.

Zaterdag 31 januari 2004.

We vertrekken met de local train naar de andere kant van Mumbai. Dit hou je niet voor mogelijk.

Iedereen springt maar in het ijle de trein op (met tientallen) wat er ook gebeuren mag.

Diegenen die langs buiten hangen kunnen zich amper aan een klein richeltje vastklemmen.

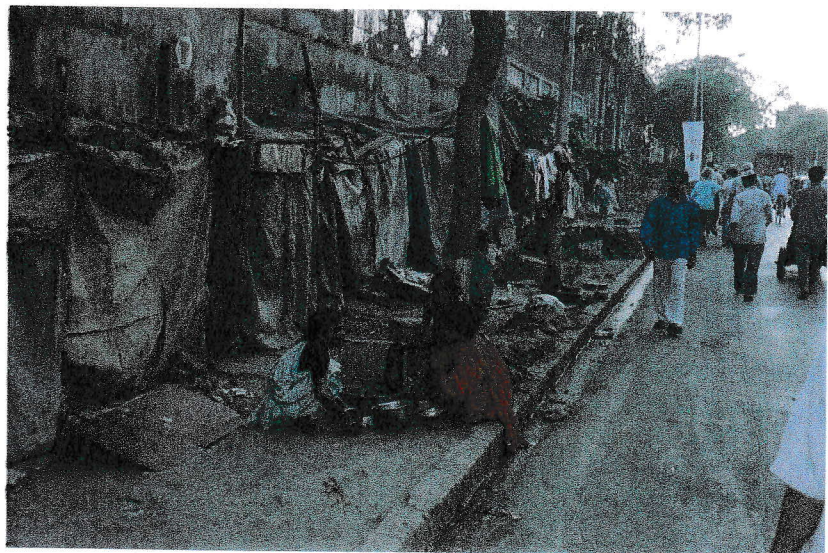
Ik werd in bescherming genomen door Manuella want zij zag alles en zorgde goed voor mij. Op die manier is het echt wel lachwekkend, maar dan!!!

Een van de vele stations in Bombay.

De trein staat maar 1 minuut stil en wanneer je eraf moet is het kwestie van duwen, brullen en tenslotte gillen.

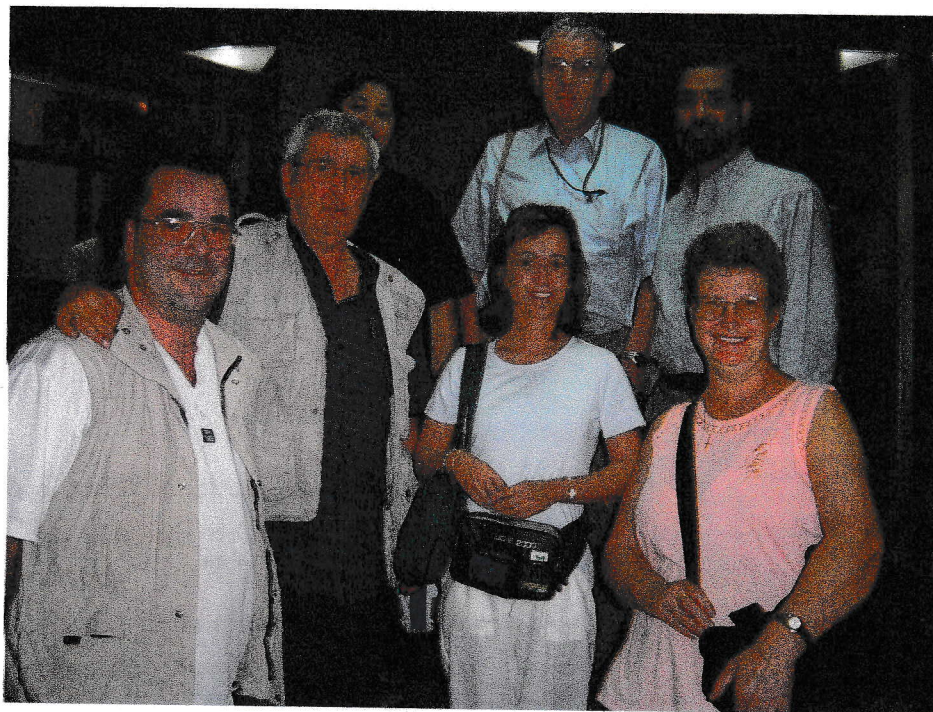
Je kan het gevoel van deze gebeurtenis het beste zo omschrijven: dit moet het gevoel zijn wanneer een massa op gang komt en je dreigt vertrappeld te worden.

Na het middageten is de tijd aangebroken om onze andere reizigers op te wachten.

De stoepbewoners van Bombay.

Het was een emotioneel weerzien. De reis was blijkbaar goed verlopen.

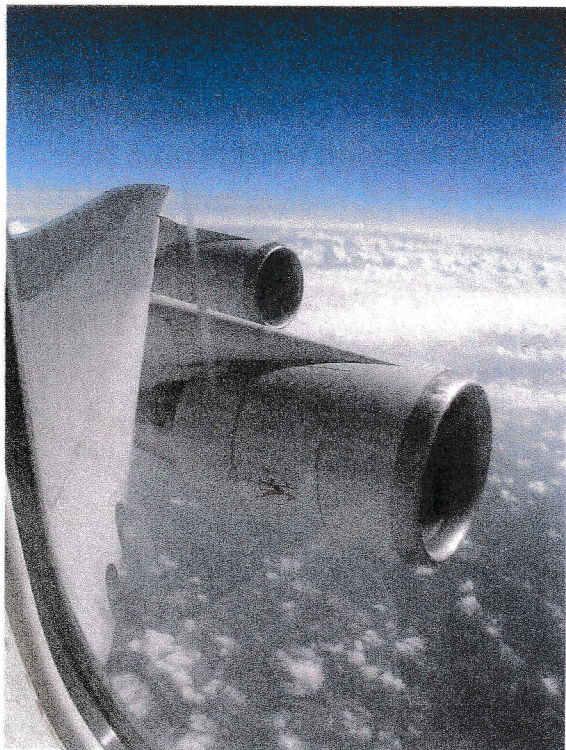

Nu we allen bijeen zijn, hop naar het tweede deel.

Marlene.

Vrijdag 30 januari 2004.

Eindelijk is het zover, na maanden van voorbereiding staan Erna en ikzelf klaar om te vertrekken naar India. Het verlangen om onze vrienden, die zich reeds in India bevinden te vervoegen, groeit gestadig. Het inchecken van de bagage gebeurt vlotjes, deze keer geen overgewicht zoals 3 jaar geleden. We hebben nog ruim de tijd om onze laatste Belgische pint te drinken aan de bar, samen met heel wat vrienden en familieleden. Om 16u45 inchecken voor onze vlucht naar Frankfurt. Een stevige knuffel voor onze thuisblijvers en een geruststellend woordje voor de ouders van Erna, want voor haar is het toch de eerste maal dat ze zo'n verre reis ondernam.

In Frankfurt hebben we nog ruim de tijd om even te

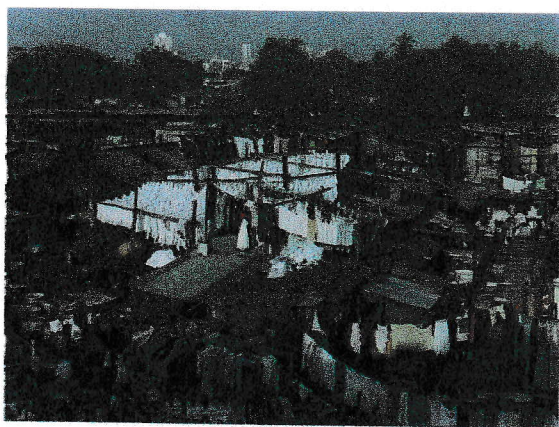
sms'en en te bellen naar het thuisfront en om onszelf te verwennen met een drankje.

Om 23u50 nemen we dan een rechtstreekse vlucht van Frankfurt naar Delhi, hoofdstad van India, waar we zaterdag 31 januari 2004 om 11u45 aankomen. Het grootste gedeelte van de passagiers verlaat hier het vliegtuig, Na het bijtanken vliegen we met een 15-tal mensen door naar Bombay.

Bij het verlaten van het vliegtuig staat Mister Neville ons reeds op te wachten. Hij loodst ons vlot door de security en de douane. De juiste man op de juiste plaats!

Daar staan ze dan, de vier overige Wanakkamleden; ze wachten ons op bij de uitgang. Het wordt een emotioneel weerzien, er vloeit een traan en er wordt geknuffeld, gewoon uit blijdschap en dankbaarheid. Zou "de Roch" hier voor iets tussen zitten.

Met de taxi gaan we dan naar ons hotel, voor ons geboekt door zuster Jeanne Devos, zij ontfermt zich sinds jaren over de kastenlozen en vooral over de jonge meisjes die soms in mensonwaardige omstandigheden ingeschakeld worden als huismeid bij de rijke bevolking. Die avond heeft ze zelfs de nacht doorgebracht in de gevangenis, om er over te waken dat één van haar meisjes, dat valselyk beschuldigd werd van diefstal, niet werd verkracht of mishandeld door de cipiers.

Bij aankomst in het hotel krijgen we de kans ons even op te frissen om daarna op verkenning te trekken door de stad onder leiding van Neville en zijn vrouw Manuela. Father Jos is hees van het vele speecheen; een paar Vicks pastilles meegebracht uit België doen wonderen!

Bombay is verschrikkelijk: 10 miljoen inwoners, een kluwen van toeterende taxi's, rikja's, vespa's, koeien en voetgangers. Je hebt ogen te kort om op een veilige manier de straat over te steken.

De wasserij in Bombay.

's Avonds bezoeken we een plaatselijk restaurantje en Marlene, Rosette, Jan en father Jos vertellen ons honderduit over hun ervaringen van de afgelopen 2 weken.

Erna, die verschillende vrienden een kaartje beloofd heeft, trekt met de immer bedaarde en vriendelijke Neville de stad in van bookshop tot bookshop. Uiteindelijk vindt ze een paar touristische boekjes met kaarten van Bombay. Bij het verlaten van het restaurant komen ze zowaar een olifant op de stoep tegen! Een toeristische weliswaar, en Erna, die vlug een foto neemt, is helemaal beduusd als de man die de olifant begeleidt, op een nogal kordate manier geld eist! Gelukkig heeft Neville enkele muntstukken bij zich.

Bij onze terugkomst in het hotel vieren we samen eucharistie op onze kamer. De Heer dankend voor deze hereniging en hem vragend, om samen met father Rôch, onze gids en beschermengel te zijn tijdens onze rondreis door het land van schoonheid en ellende.

Zondag 1 februari 2004.

De nacht was kort en ik heb slecht geslapen mijn eerste nacht op Indische bodem.

Ik sta geregeld op het balkon van onze slaapkamer en hou het nachtelijk leven van Bombay in de gaten. Enkel de kraaien doorbreken het geluid der stilte.

Er is bijna zo veel bedrijvigheid 's nachts als overdag.

Taxichauffeurs die hun auto poetsen en ontdoen van alle stof, want dat is er genoeg.

Straatvegers vegen al het vuil op een hoopje en steken het dan in brand, kwestie van het niet te moeten ophalen. Bedelaars en daklozen komen zich warmen aan het vuur en proberen zich innerlijk te verwarmen door het drinken van zelfgestookte alcohol.

Om zes uur 's ochtends roept de imam vanop zijn minaret de gelovigen op tot gebed. Het dagelijkse leven neemt een nieuwe start.

Na ons ontbijt brengen Neville en Manuela ons terug naar de luchthaven voor onze vlucht naar Raipur in het noordoosten van India.

Sister Philomena.

Ons vliegtuig vertrekt om 11 u, met 1 u vertraging.

Sister Philomena van de Ursulinen staat ons samen met sister Cecillia op te wachten bij de luchthaven van Raipur. Ze zorgde voor een minibus, zodanig dat we de reis samen kunnen maken. Onze driver is een moslim, het lijkt wel of hij is weggeplukt uit de rally Parijs - Dakar. Samen met zijn copiloot "co d'or" raken wij door het centrum van Raipur. Co d'or hangt voortdurend door het raam, roepend van tatatatatatatatata..... om een voorrang af te dwingen tegenover

de duizenden vespa's, paardmannen, voetgangers en autobussen volgestouwd met reizigers, die zelfs plaats nemen boven op het dak. Onderweg houden we even halt voor een sanitaire

stop bij een plaatselijke taverne. Ik krijg het aan de stok met een dronken Indiër, omdat ik een foto genomen had van zijn dochtertje zonder zijn toestemming. Al bij al loopt het nog goed af. We rijden door de forest area: een prachtige streek van ongerepte natuur. De monkeys slingeren van boom tot boom. Volgens sister Philo zouden er zich in het woud ook nog tijgers en beren bevinden. De avond valt. Het is pikdonker en onze driver geeft plankgas om tijdig in Ambikapur te geraken. Smalle wegen en overvolle vrachtwagens als tegenliggers verblinden ons en wijken pas op het laatste nippertje uit. De schrik zit er bij sommigen van ons duidelijk in.

Om 21 u 45, na een rit van 370 km, rijden we door de gate van Ambikapur.

Het generalaat van Ambikapur: dit wordt onze uitvalsbasis voor de volgende dagen. Van hieruit bezoeken wij de streek. Het is een junglegebied en nog echt missiegebied met centrale missieposten zoals Ambikapur, Jagnathpur, Pratappur, Kodaura, Jhingo, Bahora...

De zusters verwelkomen ons met een voetwassing en een welkomstlied en dienen voor ons een heerlijke maaltijd op. Wat dacht je van Indische frieten, gemaakt met een echt Belgisch "frietmachien". De novicen hebben ondertussen onze bagage naar de kamers gebracht. Een heerlijke potdouches en rond middernacht val ik als een blok in slaap.

Maandag 2 februari 2004.

Zes uur 's ochtends: We worden gewekt door het gezang van de zusters. Kaarsjes op de binnenkoer van het klooster. De zusters vertrekken in processie naar de kapel. Het is vandaag Onze Lieve Vrouw Lichtmis.

De verering van Maria is enorm groot in India. Overal kom je haar tegen, in alle soorten en grootten, hoe groter hoe liever, dikwijls in zeer opvallende kleuren.

Na het ontbijt slenteren we wat rond in de hostel en de school van Ambikapur, die gelegen is naast het klooster. We slaan een praatje met de kinderen. Deze bestormen ons met allerhande vragen: "Van waar komen jullie?" "hoe is het weer bij jullie?", "gaan de kinderen naar school?", "wat eten jullie ??? " ... enz. We worden tevens door de hostelkinderen vergast op een paar dansen, door henzelf bedacht en begeleid door een paar trommels. Ze wonnen er zelfs de eerste prijs mee tijdens een plaatselijke wedstrijd.

Om 10 u vertrekken we voor een driedaagse trip door de streek van Ambikapur.

11 uur: aankomst in Jagnathpur waar we project 02/13 bezoeken:

financiële hulp voor de tribalkinderen. Door het toedoen van Wanakkam krijgen deze kinderen een regelmatige en gezonde voeding. Vier zusters ontfermen zich over een vijftiental kinderen. Het is niet makkelijk voor deze zusters om de ouders ervan te overtuigen hun kinderen naar de school te

De boardingkinderen van Jagnathpur. sturen. Want een kind dat naar school gaat kan ondertussen niet werken op het land of de wouden intrekken op zoek naar voedsel: vruchten, eetbare wortels en bladeren.

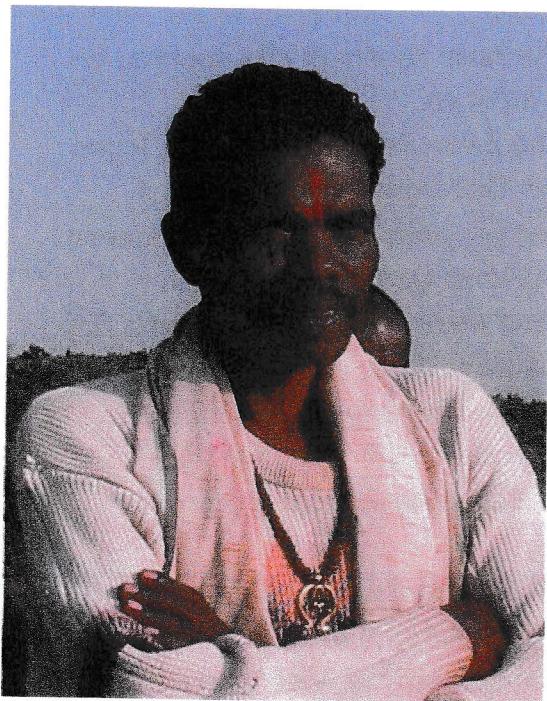
Na de koffie verlaten we Jagnathpur en zetten onze weg verder naar Pratappur. Hier komen we oude bekenden tegen: Sister Anima Kujur. Sister Anima kent Wanakkam reeds zeer lang, ze was destijds een medewerkster van father George Zwijsen in zijn missiepost te Ranchi. Bij onze vorige reis was ze nog directrice in de school van Ambikapur. Nu doet ze het wat kalmer aan omwille van haar leeftijd en wegens de suikerziekte waaraan ze lijdt. Ze ontfermt zich over de

hostelkinderen. De kinderen verwelkomen ons met een swaghet en vergasten ons op een aantal tribaldansen. Sister Anima heeft voor de gelegenheid ook een sari van de tribals aangetrokken. Na de lunch vertrekken we samen met sister Anima en sister Melanie naar Bikona. Het dorpje ligt op een paar kilometer van Pratappur, boven op een heuvel aan de rand van het woud. De laatste kilometer moeten we te voet afleggen, want het is onbereikbaar met de jeep. Bij de voet van de heuvel bevindt zich een hindoetempel met een bron "SHIUPUR", letterlijk vertaald "Place of God". Het is bij deze bron dat de dorpelingen water moeten komen halen.

In dit dorpje ontmoeten we nog echte oervolkeren met een stamhoofd. Hier spelen zich dezelfde taferelen af als 3 jaar geleden in Bahora.

Sister Anima Kujur.

Het stamhoofd van Bikona.

Bij onze aankomst bekijken ze ons een beetje achterdochtig, waarschijnlijk hadden deze mensen nog nooit een blanke gezien. De vrouwen verdienen de kost door manden en tapijten te vlechten of het maken van aarden potten, die ze dan kilometers verder gaan verkopen op de plaatselijke markt. Soms zijn ze zelfs meerdere dagen onderweg. We delen koekjes en ballonnen uit aan de kinderen en proberen zo hun vertrouwen te winnen. De mannen zijn schuw en slaan het gebeuren van op afstand gade, het zijn dagloners. Sister Melanie is de enige in ons gezelschap die hun taal begrijpt en doet dienst als tolk. Het lukt me dan toch om contact te krijgen met de mannen wanneer ik aan het stamhoofd een pakje sigaretten geef. Ze roken erop los en het ijs is gebroken. Er komt een vraag om hen te helpen bij de akkerbouw of het toekennen van een overbruggingskrediet. Het zijn kleine

woongemeenschappen van tribals, stamvolkeren met een heel eigen cultuur die trachten te overleven. De navelstreng tussen mens en dier, aarde en bos, voeding en kleding is hier voelbaar aanwezig. Mysterievol hoe hier alles en allen elkaar nodig hebben, elkaar voeden

en instandhouden. In deze kleine dorpen wonen zo'n 20 families. De lemen huisjes met hoogstens 1 kamer en een plaatsje om te koken staan op een afstand van elkaar. De mensen leven er op het ritme van de zon en de natuur. Wanneer we Bikona verlaten krijgen we als aandenken nog een grote gevlochten mand mee. Deze laten we achter in de hostel van Pratappur, want ze is veel te groot om mee naar België te brengen. Na het avondmaal in de hostel blijven we nog wat napraten in de kamer van Jan en Rosette en kruipen dan onder de wol.

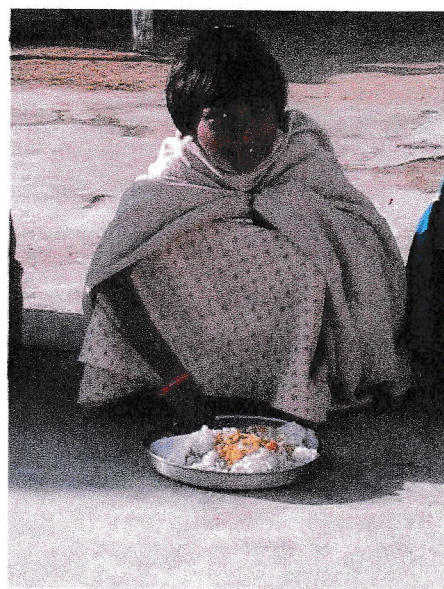
Dinsdag 3 februari 2004.

Als vroege vogel had ik me voorgenomen om, om 6 uur naar de mis te gaan in de plaatselijke kerk, gelegen tussen de hostel en de parochieschool.

Maar er was geen priester: deze was ziek en voor verzorging naar Ambikapur, hoorde ik achteraf vertellen. Dan maar naar de kapel van de zusters, waar ik samen met hen een gebedsdienst volg.

Ondertussen zijn de kinderen van de hostel ook reeds wakker en wachten geduldig met hun metalen bord, dat blinkt in de zon, op hun ontbijt. Deze kinderen krijgen 2 maaltijden per dag, 's morgens en 's avonds, telkens rijst met dahl (= saus op basis van linzen). Enkel bij grote feesten krijgen ze een stukje kip of varkensvlees. Na ons ontbijt bezoeken we samen met sister Anima de hostel van Pratappur.

De kinderen slapen er op metalen bedden. Sister Anima vraagt of we niet kunnen zorgen voor matjes om op de metalen platen te leggen. Projectaanvraag volgt.

Hostelkind aan het antlajt.

We bezoeken tevens het dispensarium van sister Melanie. Al de medicijnen die ze gebruikt zijn op basis van kruiden en planten die ze zoekt in de jungle en op de velden. Tijdens de week bezoekt ze te voet de zieken in de 25 omliggende dorpen. Op vrijdag heeft ze consultatie in het dispensarium.

We bezoeken tevens de parochieschool. Het gaat er zeer primitief aan toe.

De lessen worden in openlucht gegeven. De kinderen beschikken enkel over een lei en griffel. Tussen de parochiekerk en het klooster is men een kantoorgebouw aan het optrekken. Voor wie? Voor wat? De zusters weten het niet.

De medicijnen van sister Melanie.

10u15: We nemen afscheid van sister Anima en zetten onze tocht verder, richting Kodaura. Het wordt weer een helse rit langs onberijdbare wegen en uitgedroogde rivieren.

12u00: Aankomst in Kodaura. We vermoeden dat we iets te vroeg zijn, want het ontvangstcomité moet nog inderhaast worden opgetrommeld.

Onder grote parasols gemaakt van sari's en onder begeleiding van trommels, fluiten en gezang van de tribalkinderen komen we bij de ingang van het klooster. Daar krijgen we terug de traditionele voetwassing en een tika op het voorhoofd. De binnenkoer is prachtig versierd. We worden verwelkomd door de overste van het klooster: Sister Dorothee en

sister Paul (92 jaar).

We krijgen er een lekker middagmaal voorgeschoteld en na de platte rust bezoeken we een plaatselijke markt te Daora. India op zijn best, we worden ondergedompeld in een smeltkroes van geuren, kleuren, allerhande groenten en kruiden, van superzoet tot very hot. Er loopt een massa volk, ze zijn natuurlijk nieuwsgierig en volgen ons in dichte drommen langs de stalletjes. De dorpsbewoners komen van kilometers ver hun waar aan de man brengen en kopen of ruilen andere spullen om in hun levensonderhoud te voorzien.

De markt in de omgeving van Kodaura.

We kopen er ook wat juweeltjes voor onze expo. De zusters zijn grootmeesters in het afpingelen. Want wanneer de verkopers blanken op de markt zien, verdrievoudigen ze natuurlijk hun prijs.

Bij onze terugkomst in Kodaura bezoeken we het Gryhini centrum. Dit is een school voor jong-volwassenen, die niet de kans hebben gekregen naar de lagere school te gaan en hier gedurende één jaar allerlei huishoudelijke klusjes worden aangeleerd, zoals: koken, naaien, gezondheidszorg, tuinieren, metsen en huishoudkunde.

We gaan samen met de zusters op bezoek in het nabijgelegen dorpje Karamdiha. Het dorp is onbereikbaar met de jeep, dus gaan we te voet klauterend over de heuvels en wadend door de rivier.

Het is een dorpje met een twintigtal huisjes, het zijn allemaal tribals, die leven van de landbouw, houtsprokkel en het hoeden van geiten. Ze hebben van de staat allemaal een stukje land verworven voor het telen van groenten. 's Nachts moeten zij patrouilleren omdat hun groenten regelmatig door buitenstaanders gestolen worden.

Tussen deze dorpen wonen ook kleine zustergemeenschappen, zelf afkomstig van de tribals. Zij vormen op een andere manier een leefgemeenschap waarin de tribale hartelijkheid even sterk aanwezig is. Met deze hartelijkheid gaan zij naar de dorpen en slagen zij erin om contact te leggen met hen...door met hen actief te praten over gezondheid, voeding, onderwijs, enz. We staan echt in bewondering voor deze zusters.

Na het avondmaal nodigt de plaatselijke bevolking ons uit voor een folkloreavond op het grasplein voor de school. Groepen uit de naburige dorpen zijn afgezakt naar Kodaure en geven het beste van zichzelf. Je wordt als het ware meegesleurd op het ritme van hun tribaldansen. We geven onze ogen de kost: prachtige kostuums, maskers, bellen en stokken. Die avond is het wel barkoud en we zijn blij wanneer we rond 22 uur onder de wol kunnen kruipen.

De plaatselijke bevolking in actie.

Woensdag 4 februari 2004.

6 u: Ik sta samen met father Jos op het dak van het klooster en we begroeten de nieuwe dag met een prachtige zonsopgang van achter de heuvelrug.

Een nieuwe dag breekt aan, deze beginnen we samen met een eucharistieviering in de kapel van de zusters.

Na het ontbijt bezoeken we de hostel waar 55 meisjes verblijven. Sommige ouders zijn te arm om het verblijf van hun kinderen te betalen. Deze betalen dan door het schenken van een geit. We bezoeken tevens het dispensarium dat veel te klein geworden is door de grote toeloop. Men is bezig met een nieuw te bouwen met fondsen verworven in Amerika.

9u30: Honderden kinderen van de plaatselijke school wachten ons op voor een swaget, ze dansen en zingen voor ons en leggen bloemenkransen rond onze nek. We leggen hen uit wie we zijn en wat we doen, en dansen dan samen met gans de bende Ti ja ja !

Na een kopje koffie zetten we onze reis om 10u30 verder naar Jhingo.

We gebruiken er het middagmaal en bezoeken er tevens ons project 01/06:

bouw van 2 toiletten en ommuren van de hostel.

De hostelmeisjes vergasten ons op een swaget en een prachtige dans: het uitbeelden van de ontluikende lotusbloem.

Het gebruik van biogas.

Op de terugweg naar Ambikapur bezoeken we een aantal families die gebruik maken van biogas. Het is onvoorstelbaar dat een gezin kan zorgen voor de bereiding van warme maaltijden op een fornuis dat werkt met de gassen die de uitwerpselen van koeien voortbrengen. Onze Jan heeft business geroken, geen str.... Hij is van plan om van zijn tuin een openbaar toilet te maken, voor gans de wijk Harenheyde, dan kan hij daar ook het fornuis van zijn Rosette op aan sluiten, en misschien zelfs de centrale verwarming !
Terug naar Ambikapur. We komen terug boven water na een bad in de jungle.

Wanneer we Ambikapur binnenrijden gaan we dadelijk op zoek naar een E-mail café, want het is ondertussen toch reeds een paar dagen geleden dat we nog contact gehad hebben met het thuisfront. Na een geruststellend telefoontje gaan we met sister Philo shoppen in de stad, maar we vinden niet wat we zoeken. Aangekomen in het klooster maken we gretig gebruik van de potdouché. Tijdens onze afwezigheid hebben de zusters al onze vuile kleren gewassen, ze liggen netjes gestreken op ons bed.

Van roomservice gesproken !

Na het avondmaal vergasten de novicen ons op een paar dansen. Erna, Rosette en Marlene krijgen een prachtige sari om, en Jan en ikzelf een echte dhoti. Het was geen zicht, de novicen lagen plat van het lachen.

Moe, maar met een hart dat overloopt van tedere, ingetogen, dankbare, maar soms ook moeilijke momenten, gaan we om 22u30 slapen.

Jan en Rudy met hun dhoti.

Donderdag 5 februari 2004.

Deze voormiddag blijven we in Ambikapur. We bezoeken samen met sister Bridhi Ekka de verschillende werkgroepen rond vrouwenontwikkeling, project Ja/27. De verschillende zelfhulpgroepen liggen verspreid over Ambikapur, op termijn is het de bedoeling

dat al deze vrouwengroepen zelfbedruipend zijn. Iedere groep bestaat uit een vijftiental vrouwen die proberen op zelfstandige basis te voorzien in hun levensbehoeften, en ook nog trachten enkele roepies te sparen per maand.

Zo bezochten we: een champignonkwekerij, het telen en verkopen van kruiden voor huishoudelijk gebruik, het vervaardigen van keerborstels, vlechten van matten, verpakkingsmateriaal, kommen en borden gemaakt van gedroogde bladeren, en het zelf vervaardigen van bordkrijt dat verkocht wordt aan de plaatselijke scholen. Sister Bridhi is een zeer gedreven vrouw die op haar rechten staat en er niet voor terugdeinst om de plaatselijke autoriteiten op hun verantwoordelijkheden te wijzen. Dit heeft ze zelfs al moeten bekopen met een gevangenisstraf.

Om 11 u worden we dan ontvangen door de bisschop van Ambikapur, samen met al de vrouwen uit de verschillende zelfhulpgroepen, ongeveer 300.

Ze zingen voor ons strijdliederen, het was geen meeting van de communistische partij, maar regelmatig gingen toch de vuisten de hoogte in op het ritme van hun gezang.

Sister Bridhi krijgt veel steun van de bisschop. Ze heeft er haar kantoortje in het bisschopshuis en de medewerking van pater Theodore Lakra.

De vereniging die de verschillende zelfhulpgroepen overkoepelt noemt A.S.H.A.

(Association in Surguya for Human Advancement), lijkt fel op de MSSS in Warangal. Father Jos krijgt nog een kaart aangeboden van Ambikapur met de

Sister Bridhi. verschillende Women

developement centers en foto's van de verschillende centra. De meeting wordt afgesloten met een enorme cake en fruit.

Rond elf uur vertrekken we dan naar ons volgend project 1/02: bouw van een varkensstal en omheiningmuur in Junadith.

We worden ontvangen door een bende joelende kinderen en een paar muzikanten die ons begeleiden naar de ingang van het klooster met daaraan verbonden een boarding en primary school. Sister Hillaria Ekka heet ons hartelijk welkom namens al de kinderen. Ze nodigt ons uit om plaats te nemen aan de eretafel, hoewel ik het leuker zou vinden gewoon plaats te mogen nemen tussen de kinderen. We eten samen met de kinderen. Wij aan tafel, zij op de grond. Wij met vork en mes, zij met de handen. Wij in een bord, zij op een bananenblad. Na de maaltijd vergasten ze ons op een paar toneelstukjes en folkloristische dansen. De kinderen dragen prachtige kostuums en zijn getooid met blinkende juwelen (goud zal het wel niet geweest zijn). Niet had dit moeten meemaken, ze zou nogal watertanden.

De danseressen van Junadith.

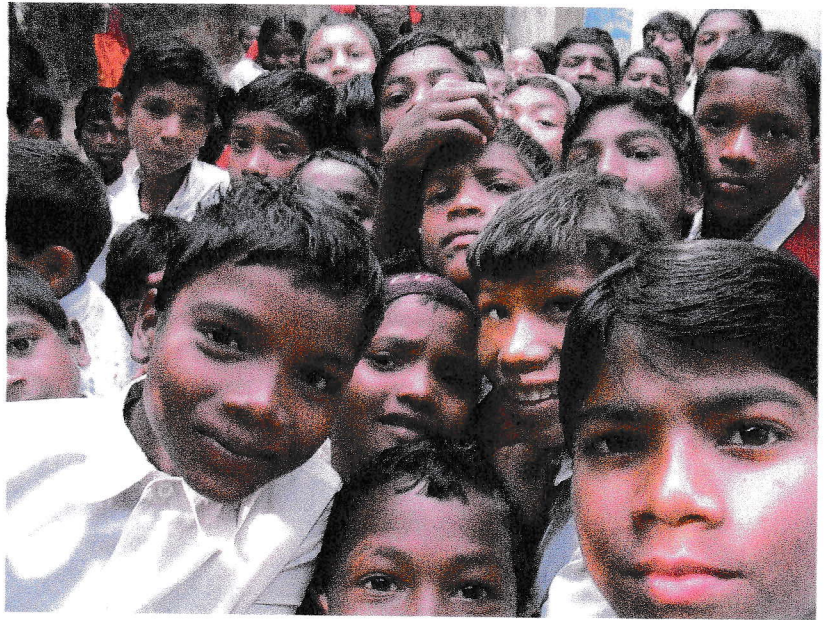
De zuster leiden ons rond in het klooster en tonen ons ook de varkensstallen.

Fameuze kleppers, die varkens ! De nieuwe omheiningmuur staat er ook, zodanig dat ze niet kunnen uitbreken. Het dak van het dispensarium is dringend aan herstelling toe, het regent er langs alle kanten binnen.

Een projectaanvraag zal volgen. We gaan dan nog even langs in de kapel en zingen er een Marialied.

Ondertussen is het tijd geworden om terug te keren naar Ambikapur.

Bij ons busje aangekomen konden we onze ogen bijna niet geloven, de bus zat volgepropt met kinderen, hun plezier kon niet op, en wij konden er niet in !

De schoolkinderen van Junadith.

Na het afscheid van de dankbare zusters en de kinderen, die onze bus volgden in het opvliegende stof, keerden we terug naar Ambikapur.

Onze laatste avond in Ambikapur:

Na een lekker avondmaal evalueren we samen met Sister Philo de bezochte projecten, die we allemaal als geslaagd mogen beschouwen, met tevens een grote bewondering voor Sister Bridhi en haar project rond vrouwenontwikkeling. Sister Philo komt met een heleboel nieuwe projecten op de proppen die we samen doornemen. We vertelden haar dan ook dat niet wij alleen beslissen, maar alles zullen doorsturen naar de projectenwerkgroep.

Onze vergadering werd brutaal onderbroken door alweer een power cut, zodanig dat er niets anders opzat dan onder de wol te kruipen.

Vrijdag 6 februari 2004.

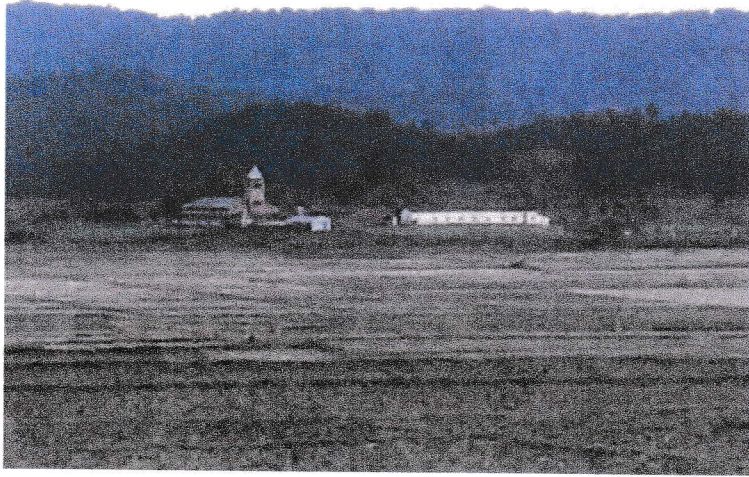
Om 8 u 30 vertrekken we met ons busje naar **Bhatagaon**, op bezoek bij sister Harriette, van de Charles Borromeo sisters.

Sister Harriette is er directrice van de plaatselijke school met 1500 leerlingen. Amper 75 onder hen zijn Christen, de rest Hindoe en Moslim. Het is een school voor betalend onderwijs. De ouders van de meeste leerlingen werken in de nabijgelegen steenkoolmijnen. Op het ogenblik van ons bezoek zijn de leerlingen van de middenklassen proefwerken aan het afleggen, buiten op de speelplaats, zittend op de grond, in de snikhete zon.

Deze school beschikt ook over een computerklas met 15 P.C.'s werkend op zonne - energie. Na het middagmaal pikken we onze bagage op in Ambikapur en na afscheid genomen te hebben van al de zusters in het generalaat, in het bijzonder van sister Philo, zetten we onze weg verder richting **Bahora**.

Het werd een zware rit langs onberijdbare wegen; ons busje kreunt en zakt bijna door zijn vering.

Onderweg houden we even halt op een plaatselijke markt. We mogen van de zuster niet uit het busje. De zuster trekt er alleen op uit en koopt voor ons een aantal zoetigheden als vieruurtje.

Zicht op Bahora.

Onderweg worden we tegengehouden door een feestende menigte. Ze vormen over de weg een blokkade, we mogen pas verder, na het betalen van 10,-INR. Daarmee konden ze dan weer alcohol kopen. Om 17u30 komt dan eindelijk Bahora in zicht. Van ver zien we reeds het torentje van de plaatselijke parochiekerk. Het is net een omgeving om nooit meer te verlaten...zo vredig stil, eindeloos omringd met zachte beboste heuvels die het compound beschermen... een schooltje dat bruist van kindergeluiden. Tussen de heuvels

en het klooster liggen de velden ommuurd met aarden walletjes (tevens voetpadjes voor mens en dier) om het water bij zich te houden. In de vallei een dunne rivier.

Onze driver laat zijn claxon schallen om onze komst te melden en dadelijk staan er tientallen kinderen rond ons busje en zingen voor ons van "Hearty Welcome"

Zes zusters verblijven er in het klooster van Bahora, stuk voor stuk gemotiveerde religieuzen, ze stralen, wanneer we het klooster betreden.

De tafel staat gedekt en de welkomstcake wordt aangesneden door father Jos.

Father Norbert, de plaatselijke priester, komt ons ook bezoeken, en heeft een presentje voor ons bij: een fles whisky! Na het avondmaal wordt deze gekraakt tijdens een gezellige babbel met Norbert en de zusters. De dames in het gezelschap keken even sip, want whisky is nu niet bepaald een vrouwendrank. Doch Erna en ikzelf hadden er ons op voorzien, we hadden in Frankfurt een aantal kleine flesjes Amaretto gekocht, voor in geval van nood. De Amaretto kwam dus goed van pas.

Zaterdag 7 februari 2004.

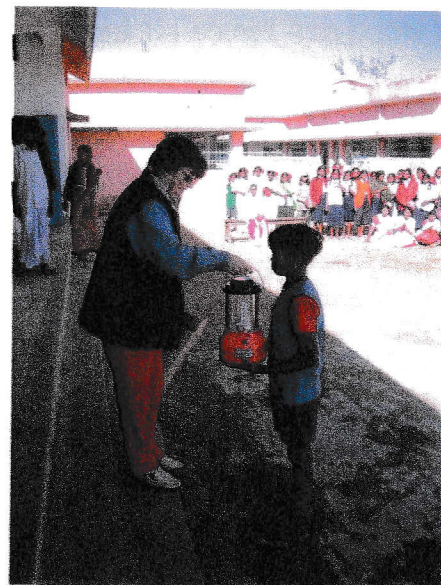
Geslapen als een roos. Daar zal waarschijnlijk de whisky wel voor iets tussen zitten.

6u30: Father Jos draagt samen met father Norbert de mis voor ons op in de kapel van het klooster. We nemen ons ontbijt buiten in de zon, want we zijn allemaal licht onderkoeld. De temperatuursverschillen tussen dag en nacht zijn enorm groot. Overdag halen we gemakkelijk dertig graden, maar 's nachts flirt de thermometer met het vriespunt.

Vanop het dak van het klooster heb je een prachtig uitzicht over de streek, van ver zien we de kinderen tussen de rijstvelden door onze richting uitkomen, en stroomt het plein tussen kerk en klooster vol met kinderen die naar de school komen. 200 kinderen gaan er

naar de lagere school en 160 naar klas 6, 7 en 8 (lager middelbaar) er verblijven tevens 50 kinderen in de hostel. Voordat de school begint mogen we de laatste 10 solarlichten uitdelen aan de plaatselijke bevolking (project 01/14), 8 voor de plaatselijke bevolking en 2 voor de kinderen van de hostel. De dankbaarheid die uitgaat van deze kinderen en hun ouders is met geen pen te beschrijven. Er worden weer bloemenkransen rond onze hals gehangen en we krijgen allemaal een typisch waterkruikje uit de streek als aandenken.

De kinderen nemen hun solarlicht in ontvangst.

We trekken met de zuster Pushpa (kloosteroverste van Bahora) de heuvels in naar de omliggende dorpen waar we de 2 waterputten gaan bekijken die Wanakkam sponsorde (project nr 01/13).

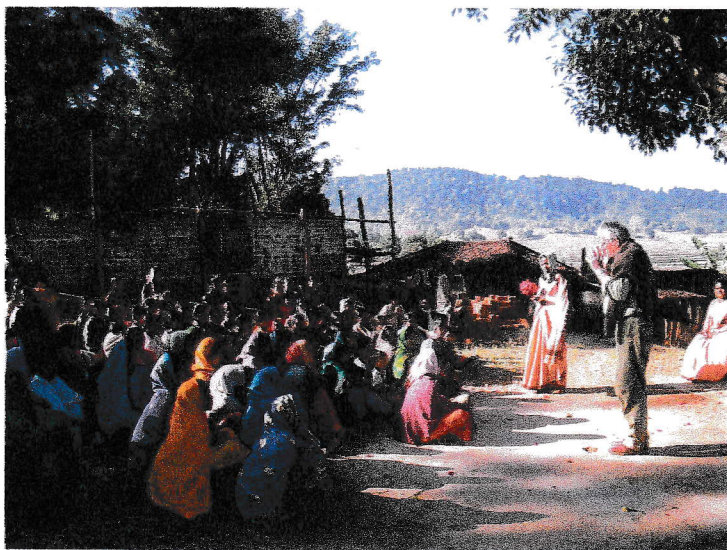
Bij de eerste waterput spelen er zich nooit geziene taferelen af. De dorpsbewoners vallen voor ons op hun knieën en kussen uit dankbaarheid onze voeten. Ze besprenkelen ons met het water van hun waterput. Tot vorig jaar moesten deze mensen 7 km ver gaan achter drinkbaar water. Het doet ons deugd van dit water te mogen proeven.

Het kerststalletje van Bahora dat Wiske V.G. tijdens onze vorige reis zo mooi had beschreven staat er nog steeds. Ja , hier is dankzij Wanakkam "nieuw leven" geboren.

Een van de waterputten in Bahora.

De dorpingen weten met hun dankbaarheid geen blijf en nodigen ons uit voor een swagat bij het kerststalletje. Er worden gedroogde visjes opgediend vermengd met een pikant sausje. En we moeten ook proeven van hun zelf gebrouwd rijstbier. Het smaakte naar bottermelk en was amper te drinken. Maar ja beleefdheid boven alles, dus naar binnen zwelgen.

In de namiddag brengen we een bezoek aan een ander omliggend dorp waar heel wat zelfhulpgroepen actief zijn. De zusters brengen groepjes van 10 tot 12 personen samen. Elk groepje probeert wat geld te sparen, draagt zorg voor het eigen inkomen, praat onderling over gezondheid en hun familiale noden. Zo vormen zij gemeenschap maar ook toekomst. Het zijn zelfhulpgroepen van mannen en vrouwen.

Het is een systeem waardoor de dorpen bestaansmogelijkheden krijgen.

Vergadering met de zelfhulpgroepen.

kunnen helpen met de afwerking van de gemeenschapshal, waar ze dan met de verschillende zelfhulpgroepen kunnen samenkomen. Ook het boren van een waterput met leidingen voor irrigatie.

De dorpingen vragen ons of we hen niet

Op de terugweg naar het klooster van Bahora brengen we ook nog een bezoek aan het dispensarium. De meest voorkomende ziekte is malaria tijdens het regenseizoen met TBC tot gevolg. Het dispensarium van Bahora staat nog in zijn kinderschoenen, daarom besluiten de reizigers om al de overtollige medicijnen en antibiotica uit onze reisapotheek aan dit dispensarium te schenken.

's Avonds worden we door father Norbert op zijn pastorie ontvangen voor het avondmaal. De dag wordt afgesloten met een laatste glas whisky, ons geschonken door een dankbare father Norbert.

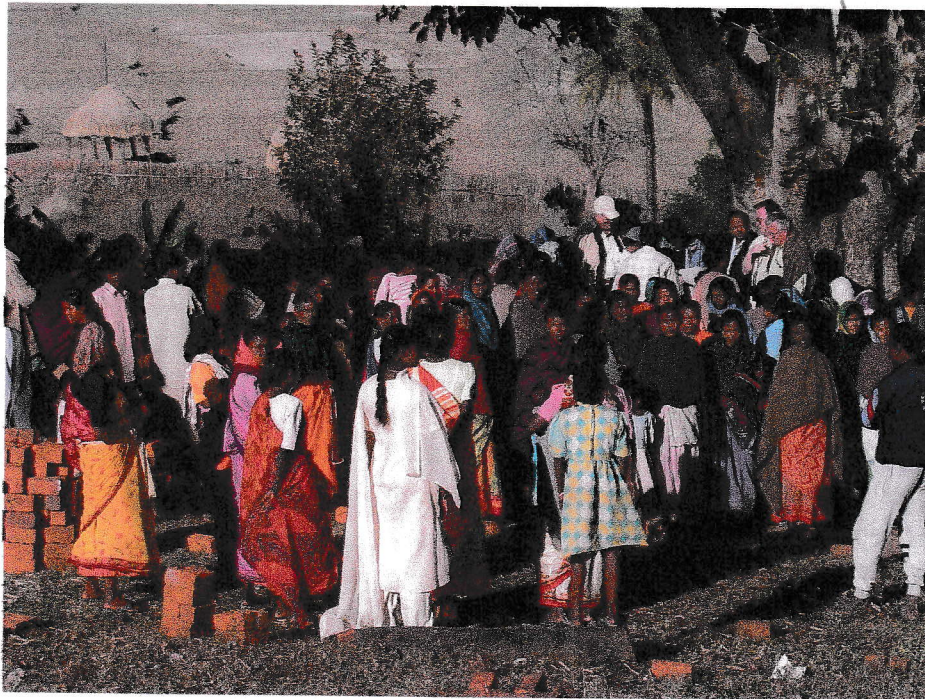
Onze reizigers, de zes zusters van Bahora en Father Norbert.

Zondag 8 februari 2004.

Het is zondag vandaag, we staan om 6u45 op om naar de mis te gaan van 7u30 in de plaatselijke parochiekerk. Er is geen kat, dus de mis gaat niet door.

Father Norbert stelt voor om eerst te gaan ontbijten.

Om 9u30: de hoogmis, een nokvolle kerk. De mannen nemen plaats aan de ene zijde de vrouwen aan de andere. Father Jos en Father Norbert dragen samen de mis op, ze duurt 1u30. Na de mis worden we vergast op onze laatste swaget en nemen afscheid van dit dankbare volkje op het ritme van hun tribalsongs.

Om 11u00 vertrekken we met ons busje richting Gumla, een voorstad van Ranchi. Onderweg rijden we langs een veemarkt. Duizenden koeien en geiten langs de weg die er verhandeld worden. We vinden ook een kleine shop waar ze echte coca - cola verkopen, het doet deugd, toch een stuk lekkerder dan het lauwe water dat we steeds te drinken krijgen.

Om 16u30 aankomst in Bahmni, een dorpje even buiten Gumla. We staan een beetje achter op ons programma. We krijgen dadelijk door sister Harriette een laat middagmaal voorgeschoteld. We bezoeken er tevens ons project 03/08: een waterput voor Bahmni. Deze ligt in de tuin van het klooster. Dankzij deze waterput hebben de kinderen van de hostel drinkbaar water, en kunnen ze hun eigen groentjes kweken.

De waterput van Bahmni.

Om 18 u. nemen we afscheid van onze driver en Co d'or. Hun taak zit erop en ze keren met een flinke fooi terug naar Ambikapur.

We rijden met de ambulance van het convent naar Gumla-stad, op zoek naar een e-mail café. Geen e-mail te vinden, maar we kunnen het thuisfront wel bereiken via telefoon.

Jan en Rosette slapen in het convent, de rest van de groep in het klooster van de paters salesianen. We evalueren ons verblijf in Ambikapur bij de ursulinen. De plaatselijke priester biedt ons een fles Indisce rhum aan en een fles cola. Het aperitief is vlug gemaakt.

Om 21u. nemen we het avondmaal met sister Harriette en om 22u30 gaan we slapen.

Maandag 9 februari 2004.

8 u: Ontbijt.

9 u: Vertrek met de ambulance naar Kereng, het is een afgelegen dorpje midden in de brouse, op 2 uur rijden van Gumla. Het is eigenlijk het hoofddorp met nog 8 dorpjes er rond. We vinden er het klooster van de Sint Charles sisters met daaraan verbonden een dispensarium, een kleuterschool, lager onderwijs tot klas 6.en een boarding met 53 kinderen.

De zusters staan hier al heel ver wat betreft de zelfhulpgroepen, ze begeleiden de dorpelingen, maar alles gebeurt onder de verantwoordelijkheid van de salesianen. De omliggende dorpen zijn enkel te voet bereikbaar.

1 x per week komt er een dokter langs in het dispensarium.

Zijn ereloon bedraagt 250 INR. per dag. De meest

Sister Harriette.

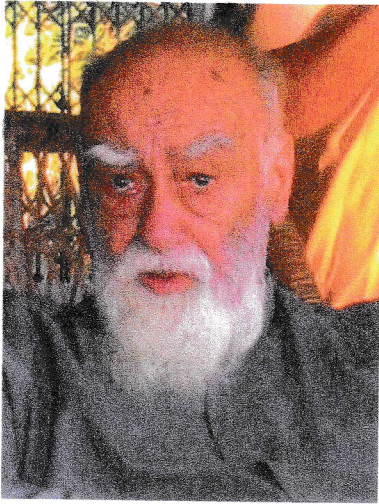
voorkomende ziektes zijn malaria, TBC, aids, psychologische ziekten en melaatsheid. Marlene laat in het dispensarium haar bezerde teen verzorgen door sister Ellioma.

In de wouden rond Kereng verblijven er verschillende terroristische groeperingen. 's Nachts komen ze naar de dorpen waar ze de dorpelingen opruien tegenover de officiële instanties. De zuster zegt ons: "Overdag zijn het echte lammetjes, maar 's nachts tijgers".

De kinderen van Kereng onder de levensboom.

Op de terugweg naar Ghumla stoppen we in het dorpje Tongo, waar we pater Pillen ontmoeten, een Vlaamse jezuïet. Hij is reeds sinds 1946 in India. Hij loopt helemaal voorover gebogen, het hoofd ter hoogte van zijn knieën, waarschijnlijk lijdt hij aan een soort reuma. Hij kende father George zeer goed; ze waren samen in het noviciaat. Hij vroeg zich af, waar father George al dat geld vandaan haalde voor het realiseren van zijn projecten. Pater Pillen is nog zeer actief en een boeiende verteller.

Pater Pillen.

Pater De Brauwier.

Pater Van Huffel.

Dinsdag 10 februari 2004.

7u30: Ontbijt.

8u15: Vertrek naar het Severius college van Gumla. Daar ontmoeten we nog 2 Vlaamse jezuïeten, Pater De Brauwier en Pater Vannuffel. Pater De Brauwier is 78 jaar en nog zeer actief in de omliggende dorpen. We kregen de indruk dat de jezuïeten van tactiek veranderd zijn. Daar waar zij vroeger niets anders deden dan colleges en kerken bouwen, gaan ze nu naar de dorpen zelf, om er aan dorpsontwikkeling te doen. De dorpen liggen enorm verspreid in de regio, daarom heeft hij per 7 dorpen twee verantwoordelijken aangesteld, waarmee hij maandelijks de noden en vorderingen in de dorpen bespreekt. De verantwoordelijken krijgen van pater De Brauwier 6 € loon per maand. Naast het college heeft hij een atelier waar men wilde zijde spint. De werknemers zijn allemaal tribals, zowel Christenen als Hindoes en Moslims.

En toch is hij erin geslaagd om de werkdag aan te vangen met een gezamenlijk oecumenisch gebed. We kopen in zijn winkeltje een aantal zijden sjaals voor onze expo. Het sleutelwoord van Pater Van Huffel

"Go to the last, the least, the lost."

Zo nemen we weer afscheid van mensen die het stuk voor stuk opnemen voor de armsten der armen in India en trekken verder naar Ranchi, de streek van pater Lievens en father George.

Net voor het avondmaal komen we toe in Harmu, een buitenwijk van Ranchi. We logeren bij de paters franciscanen. Jan en ik krijgen een kamer op de benedenverdieping toegewezen,

father Jos slaapt op de tweede verdieping en Rosette, Marlene en Erna delen samen een kamer op de derde verdieping.

Dit is een mannenwereldje, dat merken we direct aan de netheid, toen ik de lakens van mijn bed opensloeg, kwamen er wel 100 muggen uitgevlogen ! Tijdens het avondmaal vierten we de verjaardag van de plaatselijke overste father John met cake en w...y.

We kruipen vroeg onder de wol, want sister Bernard van de zusters ursulinen zwaait vanaf nu de scepter over ons en ze heeft voor morgen een zwaar programma uitgedokterd.

Woensdag 11 februari 2004.

Een nieuwe dag die we beginnen met een eucharistieviering onder de Wanakkammers.

Gevolgd door een lekker ontbijt met toast, jam, eggs en bacon.

Sister Bernard is nen echte gendarm! Ze zit achter ons aan als opgejaagd wild. We konden niet vlug genoeg klaar zijn want onze jeep zou elk moment gaan komen. Indian time = stretchable time, met het gevolg dat we nog bijna een uur in de blakende zon hebben staan wachten!

We gaan op bezoek bij zuster Pulcheria een oude bekende voor Wanakkam. Zij verbleef verschillende jaren in de M.S. kliniek in Melsbroek en verblijft nu in het convent van het dorpje Sundil. Sister Barbara heeft dit convent opgericht in 1974 met de hulp van Oxfam.

We krijgen er een lekkere maaltijd aangeboden met echte cola en fruit als dessert. Na de maaltijd komt er een van de zusters uit de keuken gelopen met een grote kom spaghetti, die was ze vergeten op te dienen! We konden dus niet anders dan nog maar eens een hapje te eten.

Achteraf een swaghet met de kinderen van de plaatselijke school.

Honderden kinderen staan ons op te wachten op het binnenplein van de school. Van kleuter tot high school student brengen ze allemaal voor ons een nummertje.

Sister Pulcheria.

De ambiance zat er goed in en steeg ten top wanneer we met gans de bende ti-ja-ja dansten.

Bij ons afscheid schonk sister Pulcheria ons een mooie tuil bloemen, geplukt in het tuintje van het convent. Deze zullen we dan later op de dag op het graf van father George leggen. Op de terugweg komen we groepjes kinderen tegen uit de net bezochte school. Ze herkennen ons en beginnen dadelijk naar ons te wuiven en zingen opnieuw van ti-ja-ja.

Terug naar Ranchi-stad. We rijden langs de streng bewaakte kazerne en komen zo terecht in Namkum, de plaats waar father George Zwijsen de laatste maanden van zijn leven

doorbracht. Father George ligt er begraven in de tuin van het opleidingscentrum voor jonge priesters.

Het is een soldatengraf.

Zonder naam, zonder opschrift.

Father George Zwijsen was tesamen met priester Roger Croegaert de stichter van het Wanakkamteam.

We hebben het even stil gemaakt en zongen een Vlaams Marialied ter nagedachtenis van deze Indische Palieter.

In het midden de graftombe van Father George.

Met zijn sleutelwoord: "Alles wat niet gegeven wordt, gaat verloren" in ons achterhoofd, zijn we teruggekeerd naar zijn mensen in de slums en melaatsenkolonie van Ranchi.

We sluiten onze dag met een avondmaal in het generalaat der ursulinen te Ranchi.

12 februari 2004.

Om 8u00 staan we klaar voor onze volgende dagtocht naar het Sint Ursula hospitaal in het dorpje Noatoli. Waar we op bezoek gaan bij suster Tina, die eveneens gedurende 12 jaar in de M.S. kliniek van Melsbroek verbleef. Het komt wel raar over wanneer een Indische zuster een aardig mondje Nederlands praat! Onze driver van dienst is father John van de salesianen, ook hij kan goed overweg met stuur en gaspedaal! Sister Bernhard sleurt ons van het ene convent naar een andere parochie. Het is niet prettig meer, zeker daar we geen enkele inspraak in het programma hebben, en dat begint Rosette en Marlene danig op de heupen te werken. Want ze willen gaan shoppen voor den expo.

Onze eerste tussenstop: Het convent van Dhorma met daaraan verbonden de Little Flower School met 645 kinderen, waarvan er 43 in de hostel verblijven. Het convent bestaat sinds 1973 de school en dispensarium sinds 1991. We ondergaan de zoveelste swaghet. Drinken koffie en eten cake. Daarna zetten we onze route verder tot onze volgende halte het dorpje Thorpa. Dit was een van de eerste missieposten van Pater Lievens. Hij doopte er destijds 14000 mensen. We vinden er nabij de kerk een gedenkplaat en een standbeeld ter zijner gedachtenis.

Om 11H45 aankomst in Noatoli bij suster Tina. Tijdens het middagmaal hebben we ook een gesprek met suster Marina Ekka, provinciaal overste van het Gumla - district.

Zij vraagt ons al dadelijk hoeveel we kunnen storten, zonder met concrete projecten voor de dag te komen. Na het middagmaal brengen we een bezoek aan hun hospitaal, waar we verschillende zwaar verbranden ontmoeten en ook enkele jonge moeders. Er ligt een staatshospitaal op 500 meter, maar daar kunnen de armsten niet terecht omwille van de prijs.

Sister Tina.

Op onze terugweg houden we nog 2 maal halt. Opnieuw in het dorp Dhorma, dit is de vroegere parochie van father John. Men is er een nieuwe kerk aan het bouwen, omdat de vorige te klein is geworden. De oude kerk zal dienst doen als multipurpose house. De parochie telt 7000 christenen.

We worden getrakteerd op goergoela, een soort smoutebol op basis van rijstbloem. Met een maag overbelast door cake, taart, goergoela enz ...(vraag het maar aan Jan) komen we laat op de avond terecht in het noviciaat voor toekomstige priesters te Ranchi.

We gebruiken er samen met de seminaristen het avondmaal. De overste had voor de gelegenheid een paar flessen Kingfisher aangekocht tot grote vreugde van de seminaristen die er goed mee overweg konden.

Laat in de avond keren we met onze jeep terug naar Harmu. Op onze terugweg worden we nog eens klemgereden, en raken hopeloos verstrikt, in het verkeer. (Hadden we nu nog maar co d'or). Jan voelt zich niet goed en gaat dadelijk slapen. De overigen blijven nog wat napraten met father John in de refter, waar er nog een paar flessen fris stonden in de frigo.

Vrijdag 13 februari 2004.

Onze laatste dag bij de salesianen.

7u00 Rosette en ikzelf wonen de mis bij in de parochiekerk.

Father John is voorganger.

Onze Jan is nog steeds niet op zijn positieven, en blijft op zijn bed liggen.

Na een stevig onbijt, bezoeken we het melaatsencentrum van Mother Theresa even buiten Ranchi.

Eindelijk zwicht sister Bernard voor onze smeekbede en gaat met ons shoppen in Ranchy. De teleurstelling is groot, we vinden maar één winkel waar we een aantal spulletjes kunnen kopen. En van afpingelen is er geen sprake.

Melaatsen in Ranchi.

We brengen een bezoek aan de graftombe van Pater Lievens in de kathedraal van Ranchi, houden er een stil gebedsmoment en branden er een kaarsje.

Na de middag is het dan tijd om onze valiezen te pakken en onze weg te vervolgen naar Hesag even buiten Ranchi. We komen er terug terecht bij de Sint Charles Sisters en worden ontvangen door **sister Christine** provinciaal overste. We bezoeken er tevens ons project 02/08 waterput met pomp voor de plaatselijke school.

We gaan onze laatste volledige nacht in. De valiezen worden herschikt, al wat we niet meer nodig hebben laten we achter voor de armsten. Zo krijgen we wat meer plaats, voor onze spullen van de expo.

Boorput met pomp in Hesag.

14 - 02 - 2004.

We beginnen onze dag met een eucharistieviering, waarin we de Heer en father Roch danken voor hun bijstand gedurende de laatste 4 weken en vragen, tevens om bijstand voor alle religieuzen en leken, die door hun niet aflatende inzet proberen de grootste noden te lenigen bij de armsten der armen in India.

Tijdens het ontbijt hebben we het met sister Harriette over het shoppen in Ranchi. Zij weet een goede winkel waar we het nodige zouden vinden. Wij terug naar Ranchi-stad. En waar komen we terecht? Natuurlijk bij dezelfde winkel die we met sister Bernard bezochten.

Ontgoocheld en met lege handen keren we terug naar het convent om onze bagage op te halen want het is ondertussen de hoogste tijd geworden om ons vliegtuig richting Delhi te halen.

Na afscheid genomen te hebben van de zusters stijgen we om 13u30 op richting Delhi. Met een korte tussenlanding in Patna (hoofdstad van de staat Bihar). Aankomst te Delhi om 18u00 waar we opgevangen worden door sister Sophie van het transithuis der ursulinen.

Zoals overal worden we ook hier tot het uiterste verwend, niets is hen teveel. We krijgen een aperitiefje aangeboden en chips en wachten geduldig op de bisschop van Delhi Charles Soreng. Hij is tevens voorzitter van de bisschoppenconferentie in India. We ontmoeten er ook Father Freddy hij is directeur van de M.S.S.S. in Delhi.

We gebruiken samen het avondmaal met de bisschop en Father Freddy, en vertellen ondertussen honderduit over onze ervaringen van de afgelopen 4 weken.

Avondmaal samen met Bischof Charles Soreng in het transitiehuis te Delhi.

Het wordt een zeer korte nacht want om 2u30 moeten we reeds terug naar de luchthaven om ons vliegtuig te halen richting Frankfurt.

En zo komen we op zondagmiddag 15 februari terug in ons Belgenlandje, opgewacht door familie en vrienden. Een laatste hearty welcome viel ons te beurt in de zaal Ons Huis, waar onze K.W.B.'ers zorgden voor een heerlijk buffet.

Met een valies vol van nieuwe ideeën en projecten, kan Wanakkam weer verder voor de volgende drie jaar.

Rudy.